Redacció i Administració: Passeig de Gràcia, 34. — Telèfon 1451-A
Tallers d'impremta: Barbarà, núms. 11 i 13. — Telèfon 1816-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIÓ DIARIA

Barcelona	2	Ptes. mes.	
Catalunya i Espanya	7'50	»	trimestre
Amèrica llatina	8'50	»	»
Altres països	25	»	»

LA PUBLICITAT

ANY XLV — NUMERO 15376 — PREU: 10 Cèntims

BARCELONA, dijous, 12 d'abril 1923

Com sempre! M'heu apallissat copiosament; ja em rendeixo.

LES EXCURSIONS DE GAZIEL

A la Premsa barcelonina hi ha tres o quatre escriptors caracteritzats especialment per llur estil brillant. Entre aquests ocupa Gaziel un lloc assenyalat. Enmig de la grisor desolada de les planes de "La Vanguardia", la lluissor dels articles de Gaziel destaca amb llum clara i pròpia. Dissortadament, el fons dels treballs no correspon sempre a llur brillant forma. Fort, relativament, en els temes literaris i artístics, sobretot quan els tracta d'una manera general i sintètica, Gaziel esdevé fluix, molt fluix, tan aviat com fa excursions a altres camps, especialment al camp polític.

Ahir feia Gaziel una d'aquestes excursions arriscades. Examinava el cas de la francofília catalanista, que ell considera com una nota distintiva d'Acció Catalana, o almenys d'alguns dels seus homes. Per a la seva impugnació, es basa en els articles apareguts a les nostres planes sobre la política exterior del catalanisme. Comença per desfigurar la posició defensada en els articles al.ludits, transformant en una francofília incondicional i càndida l'orientació honestament positivista que el seu autor preconitza. Precisament aquell estudi de les orientacions exteriors del catalanisme era fet per reaccionar contra la tendència pueril de certs nacionalistes a lligar les simpaties del nostre poble a una nació determinada, independentment de la relació que hi pugui haver amb el problema nacional de Catalunya.

A despit de llurs aficions històriques, que han dut Gaziel a ésser biògraf de Fra Anselm Turmeda, no sembla que la seva cultura històrica general sigui gaire ampla. N'hauria tingut prou amb recordar el descabdellament dels plets nacionals europeus en la passada centúria per abstenir-se d'escriure l'article que ahir publicà sobre les relacions entre França i Catalunya. Més podem dir: s'hauria estalviat Gaziel l'exposició de la seva teoria internacional, si hagués recordat el cas de Polónia durant la gran guerra del món.

Sosté Gaziel, en efecte, que no hi pot haver amistat política entre Catalunya i França perquè la protecció que els francesos donessin a la realització de la idea nacional de Catalunya es giraria fatalment contra ells mateixos, en tractar la Catalunya lliure de reincorporar-se el Rosselló. Aquesta possibilitat futura és prou, segons el seu parer, de destorbar tot intent d'aproximació franco-catalana i per imposar a França una actitud decididament hostil a les nostres reivindicacions.

Oh, amic Gaziel! Un ràpid cop d'ull a la història de Seignobos convenç de la fragilitat d'aquesta tesi. Són nombrosíssims els casos en què les nacions que lluitaven per la llibertat nacional han rebut l'auxili—moral, polític, i àdhuc militar—d'altres nacions afectades en major o menor grau per les totals aspiracions nacionalistes dels pobles que han contribuit a redimir. Ens limitarem a citar alguns casos. Anglaterra tingué una part principal en l'alliberament de Grècia, tot ocupant diverses illes hel.lèniques, sense que ho destorbés el pensament d'una futura reclamació d'aquelles per part de la Grècia independent; aquesta reclamació vingué al cap d'alguns decennis, i les illes foren retornades. França assegurà amb les armes la independència i la unitat d'Itàlia, a despit d'estar en possessió de terres italianes per la llengua, com Córsega, Savoia i Niça. Dins la Triple Aliança convivien Austria-Hongria i Itàlia, malgrat de retenir aquella considerables territoris italians irredempts. Així mateix els Imperis centrals havien establert un lligam amb Romania, tot havent-hi dins l'Imperi austro-hongarès la Transilvània, regió romanesa, per l'anexió de la qual treballaven els patriotes de Bucarest.

Però l'exemple més recent, el més demostratiu i el més comparable al cas hipotètic de França i Catalunya, és el de Polónia. Ha oblidat Gaziel que els Governs de Berlín i de Viena treballaren per la creació d'un Estat polonès i que arribaren a fundar una Polónia independent amb el territori segregat de Rússia, mentre que retenien respectivament la Polónia prussiana i la Polónia austríaca? Es que Alemanya i Austria no pensaven en la possibilitat que la Polónia lliure es girés més tard contra elles, reclamant la Posnània i la Galítzia, bocins de l'única pàtria polonesa?

Contra la tesi, exposada per Gaziel, d'ésser impossible la cordial entesa franco-catalana, parlen els fets internacionals de la història vella i nova. D'altra banda, si els sentiments personals de molts homes d'Acció Catalana són francófils, ben clar havem dit que condicionem la francofília política a l'interès superior de la nostra causa nacional. Si Gaziel repeteix gaire les seves excursions pel camp de la política, posarà en evidència el poc gruix que, sota un vernís brillant, té el seu talent periodístic.

Converses filològiques

En un número recent d'un diari barceloní trobem *pretingut* en lloc de *pretès*.

Fa ja de temps que ha estat advertit que *pretenir* és erroni! Però no es veu pas cap indici d'esmena de la part dels escriptors afectats a aquest mot. Volem creure que és que no han hagut encara esment d'aquella advertència, o que ha caigut d'esment. Sols així s'explica que insisteixin a transformar en un compost de *tenir* el reflex català del llatí *prae tendere*, que és, naturalment, *pretendre*, corresponent a l'espanyol *pretender*, a l'italià *pretendere*, al francès *prétendre*, a l'anglès *to pretend*... Tant se valdria que es posessin a reemplaçar *estendre*, per *estenir* o *atendre* per *atenir*!

No volem creure, doncs, que els que avui usen *pretenir* per *pretendre* ho facin per altra raó que la que havem assenyalat. Però la negligència que això suposa és ja una cosa lamentable.

P. Fabra

L'amor i la calvície

Com omplirien les seves columnes els grans diaris del món si es privaven del recurs, dels interviews i de les enquestes?

Cal tolerar amb paciència la multiplicació d'interviews i d'enquestes. Llegint-ne els resultats sempre s'aprèn alguna cosa.

Un diari del Caire, per exemple, ha posat a les seves belles lectores aquesta suggestiva pregunta:

"¿Una noia pot estimar un home calb?"

El resultat de l'enquesta ha estat curiós i, per als calbs, francament satisfactori. Una majoria aclaparadora ha contestat: "Sí."

No ens estranya que un nombre preponderant de dones s'hagi resignat a passar per aquest defecte gens decoratiu. La civilització el fa cada dia més freqüent. En certs països, renunciar *a priori* a un marit calb, és renunciar a un bell tant per cent de probabilitats de casar-se mai.

Per vestir barat

Quin és el millor procediment per proveir-se de paraigua?

Guy de Maupassaut sostenia que el millor era de presentar-se a l'església de la Magdalena, a *París*, i reclamar-ne un al sacristà encarregat dels objectes perduts.

Un cómic berlinès, Max Haschkle, troba una cosa millor encara: amb l'ajut d'una col.lecció de falses contrasenyes de guardaroba es presentava als teatres i així es proveia d'abrics, de pellisses, de bastons i de capells.

Però els jutges de Berlín li han adjudicat quatre anys de presó. Allí, fet i fet, no li caldrà gaire roba.

Full de dietari

UN PERILL

Es indiscutible que a la plaça de Catalunya convé que els edificis circumdants tinguin *set i vuit pisos*, perquè l'espai resti limitat de manera que doni la sensació definida que ha de donar una plaça. Aplaudim, doncs, l'elevació de la casa Pich i de l'Hotel Colomb; la de la casa Vicens Ferrer i la de la casa Fabra, en vies d'acabament, tot deplorant que la "Banca Arnús" i la "Société Générale de Crédit" no hagin imitat semblants exemples.

Però convé estimular d'igual manera l'elevació dels edificis situats als carrers de la Quadrícula (vull dir l'Eixampla)? Penso que no. A un carrer de vint metres d'amplada no li escauen immobles que ultrapassin els quatre o, màxim, els cinc pisos. Aleshores, al carrer de Corts, a la Diagonal, al carrer d'Aragó, a les Rondes, permetríem excedir aquest límit i el defensaríem tossudament a la resta.

I al passeig de Gràcia?

Qüestió delicada. El passeig de Gràcia, per la seva amplada, permet l'erecció de grans bastiments gairebé tan alts com els que han sorgit *adés* a la plaça de Catalunya. Però al passeig de Gràcia hi ha un interès subtil que cal tenir en compte. Em referesc al sol.

Sí autoritzeu *l'aixecament dels terrats* de la banda esquerra, acomiadeu-vos-en! Aquell passeig dels diumenges al pic de l'hivern desapareixerà. La gent, vestida de festa, sortint de missa, no hi anirà a fer una lentíssima caminada, pre-digestiva. Suprimit el sol, que encén els rostres de les donzelles i desentumeix les cames dels ancians, ningú no s'hi acostarà. Una tradició no gaire vella, però tradició tanmateix, restarà trencada.

Potser em direu que aquest bé-de-Déu de gent endiumenjada, que té el costum d'anar amunt i avall durant una hora els dies de festa, pot, sense gaire desavantatge, triar un altre passeig: el carrer de les Corts Catalanes o la Via Diagonal, per exemple.

No diré que no. Però de tota manera us caldrà reconèixer que la tradició de passejar pel passeig de Gràcia els dies de festa entre dotze i una, quedarà trencada, i tots els que l'hem practicada, en moments de feblesa gregarista, o l'hem vista practicar en moments d'esquerperia, ens sentirem melancònicament envellits.

Carles Soldevila

CARNET DE LES LLETRES

DOS DRAMES DE PASSIO

L'Escola Catalana d'Art Dramàtic acaba d'enriquir la seva sèrie de publicacions teatrals amb el drama "Matilde d'Anglaterra", de Ferran Soldevila. La Biblioteca Literària de la "Editorial" ens ofereix alhora una versió de "Romeu i Julieta", de Magí Morera i Galicia. La immortal tragèdia de Shakespeare i la producció del nostre jove poeta són dos drames de passió. Però no cerqueu pas en "Matilde d'Anglaterra" la flama lírica que il.lumina la història dels amants de Verona. Fóra endebades. *Tota la dolor* humana que espurneja en la desventura de l'emperadriu, la generositat del cavaller que la deslliura, la fidel companyia dels servents, les miserables passions dels que han llançat contra Matilde la calúmnia, esdevenen pastura de l'alexandrí. La perfecció formal arriba, en l'obra de Ferran Soldevila, agafant una contínua rigidesa, a endur-se'n llum i vida.

Si després dels cinc actes de "Matilde d'Anglaterra" rellegiu les escenes de "Romeu i Julieta", vestides ara amb el català folgat de Magí Morera i Galicia, us planyereu potser del sacrifici a què Ferran Soldevila ha sotmès la força humana de la seva tragèdia. Qui sap si, sota una forma no tan ferrenya com l'alexandrí, la narració medieval hauria pres volada lírica?

Ara no. La història passional i cavalleresca ha servit al nostre poeta per fer un magnífic esforç, però ha esdevingut grisa i eixuta. Ha estat una trista victòria de la forma. Hauríem preferit copsar en la tragèdia de "Matilde d'Anglaterra" resplendors humanes, encara que els fessin de vas hendecasil.labs poc treballats, com els de Magí Morera i Galicia. La llum pura de "Romeu i Julieta" fa encara més eixut l'artifici gòtic de "Matilde d'Anglaterra".

Ship-boy

— J. Roure i Torrent prepara l'edició d'un llibre original de proses. Es titularà "Llibre de contes i elogis".

— Ha aparegut el número de març de "La Revista"*, amb un sumari força interessant. Conté col.laboració de R. Rucabado, J. M. López-Picó, C. de Domènech, A. Esclasans i altres. Octavi Saltor inaugura en aquest número les seves cròniques bibliogràfiques.*

Dels temps heroics

Un afer d'espionatge a Cadaqués

La vila de Cadaqués és un dels llocs empordanesos que juguen un paper important en la guerra entre Felip l'Atrevit i En Pere el Gran: sovint esmenta el seu nom En Muntaner. Per ell sabem que va ésser En Gras un cadaquesenc notable, qui va facil.litar, amb un discret espionatge, la desfeta de l'esquadra del rei de França, comandada per l'almirall En Guillem de Lodòvia, al golf de Roses. En Gras era llavors prohom major de la vila, en nom dels comtes d'Empúries i de la Casa de França, i tenia dos cosins que servien a l'esquadra catalana d'En Berenguer Mallol i En Ramon Marquet.

En un parlament que aquest almirall té a Barcelona amb En Pere el Gran, abans d'anar-se'n a Roses, al.ludeix així al prohom cadaquesenc: "E yo he ordonat ab En Gras, qui es lo millor hom de Cadaqués, per que dos nabots que ha que son nodrits ab mi, que *totes nuyts me sien a la punt* del port Ligat." *Aquest Gras té a la seva* disposició quatre homes que no fan més que anar i venir secretament de Roses a Cadaqués, sotjant els més petits moviments de les naus franceses. Una nit, els dos almiralls catalans atraquen amb *un leny a Portlligat, i tot seguit* compareixen alguns individus de la família *d'En Gras, assabentant-los que* el dia abans han sortit de Roses cinquanta galeres franceses, amb molts lenys i barques, que porten queviures a Sant Feliu *per al setge de Girona*, i que a aquelles hores deuen ésser al cap de Bagur, i que a la badia de Roses hi ha vint-i-cinc galeres ben armades, amb l'almirall.

Sabudes aquestes noves, l'esquadra catalana se'n va anar cap a Roses, lliurant un gran combat amb la francesa. "Queus en diria?—exclama el cronista empordanès—; la batalla fo molt fort e molt cruel, depuix que foren acostats; mas a la fi los cathalans, ab la ajuda de Deus, qui eren ab ells, venceren, axi que totes les gal[e]s hagren: e per cert tota hora moriren de la part den Guillen de Lodovia en la batalla mes de IV milia persones, e dels cathalans tro a cent, e no pus".

La derrota dels francesos va ésser *tan gran que en moriren més de quatre mil; dels catalans, un centenar, i prou. Desproporció enorme*. Però En Muntaner ja ens hi té acostumats: mentre sigui a la millor glòria de Catalunya i dels seus reis, ell exagera les coses amb tota naturalitat, sense donar-se'n compte. Aquestes exageracions han indignat a *historiaires* com En Víctor Balaguer. No ens en indignem pas massa nosaltres, bo i donant-les la valor que tenen dins l'ample conjunt de la "Crónica".

Els vencedors se'n van anar a una punta que és prop de *Cadaqués*, on refrescaren amb gran goig i alegria, comptant el guany que havien fet en el combat. Bentost van comparéixer *els nebots d'En Gras*, amb vint servents que havien contemplat la batalla, i els almiralls els feren presoners, perquè així era més fàcil de recompensar-los d'amagat amb forces florins d'or. A En Gras els seus nebots li van donar mil florins i li contaren tot; però ell, amb discreció, no en va dir res. "E lo prohom—diu En Muntaner—hach ne gran goig e gran alegre; mas non gosa fer semblant negu."

Aquest afer d'espionatge, que tan funest va ésser als francesos, sobretot per la nova derrota *que els infligí* poc després En Roger de Llúria, vingut de Sicília, havia de *reeixir* forçosament en un lloc *apartat i solitari* com Cadaqués, la vila que resplendeix blanca i polida entre la mar brava i les asproses roques i que sembla certament feta aposta per aquestes empreses sigiloses... No és pas debades que en algunes èpoques —i àdhuc del record dels vells cadaquesencs—els esquerps penyals del cap de Creus, han estat nius d'ardits contrabandistes.

El prohom Gras, dedicat a l'espionatge per fidelitat a la Casa de Catalunya i Aragó, *i també per amor al guany —ja hem vist que ell no renuncia* a ésser recompensat amb un grapat d'or i fins ho dissimula com una mala acció—, no és pas—almenys per aquesta feta—un dels personatges que honoren Cadaqués: d'altres en té aquesta vila *que li han donat nom i glòria... Així mateix l'honora, d'altra banda, el fet d'haver pronunciat l'almirall En Ro*ger de Llúria, en entrevistar-se, en el seu port, amb el comte de Foix, missatger del rei de França, aquestes memorables paraules reportades pel cronista Desclot, que simbolitzen amb inolda *arrogància l'imperialisme marítim* de Catalunya en aquell temps: "Mas no creu que negun peix se gos alçar sobre mar, sino porta hun escut o senyal del rey d'Aragó en la coha, per mostrar guiatge de aquell noble senyor, lo rey d'Arago e de Cecilia..."

Carles Rahola

La Política

MANIFEST DELS CASTELLONINS

A Castelló d'Empúries s'està redactant un manifest adreçat als lectors dels districtes de Vilademuls, Figueres i Torroella de Montgrí, dient-los-hi que recordin els interessos de Catalunya en l'hora de les eleccions. El manifest serà signat per més de 400 castellonins.

CONFERENCIA A MANRESA

Dissabte que ve, i en el local de l'Orfeó, En Tomàs Iduarte, d'Acció Catalana, donarà la seva anunciada conferència sobre aquest tema: Els nostres homes en els moments difícils de la nostra història. Lliçó per als catalans d'avui.

Aquesta conferència serà la tercera i darrera de la tanda organitzada per la Joventut Nacionalista de Manresa i que s'ha vingut desenrotllant amb tant d'èxit.

EL GOVERN I LES ESQUERRES A SABADELL

Hom diu que a Sabadell el Govern espanyol prestarà la seva protecció en les vinentes eleccions al candidat de les esquerres i actual diputat En Lluís Companys, al qual probablement ajudaran els flamants si-dients reformistes d'aquesta ciutat.

UN MANIFEST DEL CENTRE NACIONALISTA DE GIRONA

El diari El Gironès, *portaveu del Centre Nacionalista de Girona, amb motiu de la pròxima lluita electoral, ha dirigit el següent manifest a tots els nacionalistes de les comarques gironines:*

"Els sagrats principis de la nostra idealitat catalanesca i les materials conveniències d'un millor benestar, d'ésser un o altre resultat electoral, poden sofrir-ne menyspreu, minva i perjudici, una experiència dissortada, un record massa fresc, ens parla sense dubtes de les greus conseqüències que deriven de l'existència de les colles emborderides i concupiscents de la U. M. N.

Cal, doncs, que en interès de Catalunya, es posi el màxim d'esforç al servei d'aquelles candidatures pertanyents unes a la nostra disciplina política, agenes unes altres a la mateixa, però que no obstant mereixen l'apoiament de tots els nacionalistes, perquè aquestes candidatures, a l'igual que les nostres, encarnen la conveniència i l'ideal de Catalunya i alhora representen els atributs d'una vera honestedat política.

Es tan viva aquesta realitat, és tan bategant aquest afany de lliurar-nos de pressions nefastes i traïdores, que com pel miracle d'una força espontània, s'ha fet la tria, i prescindint de "diferències" en "altres ordres", com obeint a l'imperatiu d'un conjur, ha nascut la magnífica realitat d'un front únic electoral a les comarques gironines, floració resurreccional d'una solidaritat fecunda i perdurable, fecunda i perdurable perquè té ella per base principis fonamentals de dignitat política; fecunda i perdurable perquè ve sostinguda per anhels de justícia, de pau i de fraternitat; fecunda i perdurable, perquè al cimal i com a coronament, glorieja la senyera d'un ferm i puríssim ideal catalanesc.

Aquests són els nostres; això és el que ha de representar el triomf electoral que ens espera; això és el que signifiquen els noms que proclamem com els més representatius de Catalunya, com els més amarats de dignitat, com els millors revestits d'atributs de justícia, com els més prometedors d'una pau benèfica.

Per Catalunya i per la nostra ciutadania, voteu i feu votar les següents candidatures:

Per Girona: En Narcís Pla i Deniel.

Per Figueres: N'Albert de Quintana de León.

Per La Bisbal: En Salvador Albert.

Per Olot: N'Ignasi de Ventós i Mir.

Per Puigcerdà: N'Eusebi Bertrand i Serra.

Per Santa Coloma: En Joan Ventosa i Calvell.

Per Torroella: En Lluís Puig de la Bellacasa.

Per Vilademuls: En Narcís Pla i Carreres.

Girona, 9 d'abril de 1923.—Per acord de la Junta directiva, el secretari, R. Xifra i Riera."

FOMENT AUTOMISTA CATALA

Continuant aquesta entitat la iniciada tanda de conferències culturals, socials i polítiques, el proper dissabte, 14 del corrent, a les deu del vespre, el doctor Riera i Punti, de la Unió Catalanista, hi donarà una conferència sobre el tema Actuació dels catalans d'Amèrica.

La resistència a la Rhur reflectida en els nombres

El que examini el curs de la lluita a la Rhur des de fa dos mesos i mig es trobarà amb una extraordinària pobresa d'anècdotes. Fins ara, l'heroi de la resistència alemanya continua essent Fritz Thyssen, el milionari condemnat a cinc mil francs de multa. La raó és que els mètodes de lluita alemanya des de Frederic Guillem I, que va ensenyar a l'exèrcit a fer el pas de parada i es va inventar el funcionari prussià, que són les dues columnes sobre les quals s'ha edificat tota la grandesa de Prússia des de Frederic II a Bismarck, és l'organització, l'organització i l'organització. Els individus no poden lluir-se perquè són purament òrgan d'una voluntat que no apareix a l'exterior.

En l'actual lluita a la Rhur, l'interessant fóra penetrar en l'organització de la resistència; *conèixer com els sindicats organitzen el moviment i com diàriament es comuniquen l'estat de coses i els esdeveniments nous*; saber on tenen l'origen els actes de sabotatge i les agressions. Però això, naturalment, es gairebé impossible Per una sèrie d'atzars jo conec quelcom de l'organització de les lluites *de març de 1920* i les de l'Alta Silèsia durant els temps del *plebiscit, i sé alguns del fils* curiosos que lligaren aleshores els sindicats i l'administració, l'administració i les bandes armades, aquestes i la gran indústria, etc. Quan haurà passat temps, tal volta algun historiador ens farà una curiosa exposició d'aquest treball interior que prepara *els actes públics*, del qual avui no en sabem res més que noves isolades i poc dignes de crèdit.

Però l'organització sempre és funció de una altra cosa: del diner. L'avarícia de Frederich Guillem I, amb la qual s'ompliren les caixes reials i amb la qual es creà un exèrcit de 83.000 homes en un país d'una població de dos milions i mig, és famosa.

Voltaire conta sobre això algunes divertides anècdotes.

Sembla que la vídua més rica de Berlín tingué un fill massa temps després de la mort del seu marit. Frederic Guillem I la cridà, li féu una prèdica severa, i a la fi li digué que aquest imperdonable pecat només es podia expiar amb la pèrdua total de la fortuna, que des d'aquell moment passava a l'Estat. Es molt possible que els diners d'aquesta vídua tinguessin una part important en la conquesta de Silèsia per Frederic II.

En aquesta lluita a la Ruhr, el diner és el factor esencial. Si a mi em fessin reunir els documents que expliquen el curs de la resistència i que permeten d'examinar les probabilitats d'èxit, reuniria les cotitzacions del marc a la borsa, els balanços setmanals del Banc Imperial, l'estat del deute flotant i el resultat de la subscripció als Bons del Tresor en dol.lars.

D'ençà de la famosa intervenció del Reichsbank el dólar ha romàs a 20.000 marcs durant una sèrie de setmanes. Al principi, els sacrificis del Reichsbank per obtenir aquest resul-es fa un negoci mínim en realitat no s'havia de lluitar més que amb l'especulació de Berlín (a les borses estrangeres es fa un negoci mínim en marcs) i se l'atacà de dues maneres: llançant divises al mercat i limitant la concessió de crèdits per tal d'obligar als que tenien divises a realitzar-les. El triomf fou total. L'especulació estava derrotada. El dol.lar, en uns quants dies s'havia reduït a les dues quintes parts de la seva valor en marcs.

El fet que el marc estava, com ja havem dit alguna vegada, tant per sota del que representa la proporció de la circulació amb les reserves, que correntment el Banc Imperial podia comprar dues vegades els billets que tenia en circulació, afavorí aquesta acció.

Conseqüències d'això: favorables: hom compra en més bones condicions el carbó anglès; el públic se satisfà veient aturat l'encariment constant del preu *de la vida*; *desfavorables*: la bona conjuntura pel comerç decau perquè el dumping de moneda depreciada desapareix en part, i d'altra banda el comprador interior es retreu esperant la baixa.

Balanç: Si la lluita hagués de durar uns quants dies, la bona disposició del públic compensaria totes altres coses. Però com que és innocent de suposar que França cedirà perquè uns quants Alts forns de Lorena hagin de plegar temporalment o perquè l'estadística provi que ara van tants de trens cada mes, no com abans cada dia, perquè l'èxit de França no es mesura al cap de dies sinó al cap d'anys, jo crec que l'estabilització del marc no compensa els sacrificis que s'han fet.

Aquests sacrificis cada dia són més grossos i cada dia ho seran més. La puja fins a 50.000 a primers de febrer potser no era justificada, potser era una previsió massa avançada de l'especulació. Però la circulació de moneda va augmentant talment, que no fóra res d'estrany que un dia d'aquests el dòlar fes una nova puja. Això, es clar, només en el cas que el futur d'Alemanya es vegi tant obscur com ara, car ja havem fet observar que el present no justifica ni una depreciació de 20,000 marcs per dòlar.

Com són justificats els temors d'una nova depreciació, ho proven aquestes dues series de nombres treies *del balanç del Reichsbank*:

Existències en or a les caixes del Reichsbank:

	Millons marcs
31 des. 1921. . .	995
30 juny 1922. . .	954
31 gen. 1923 . . .	955
7 març 1923. . .	940
15 — 1923. . .	939
23 — 1923. . .	830

Cert que les quantitats que manquen estan simplement dipositades al Banc d'Anglaterra i a altres Bancs d'emissió, però ja sabem com acostumen a acabar *aquests "simples dipòsits"*.

El Banc ha recorregut a un mètode innocent per a pertorbar la claredat d'aquests nombres als ulls del gros públic. Sota el títol "existència en metall" que no ha contingut mai res més que or i plata, aparegueren ara fa poc uns misteriosos 400 mi*lions de marcs. Eren quatre* cents milions de noves monedes d'alumini comptades per llur valor nominal.

Passem als billets en circulació:

	Millons de marcs
31 des. 1921. . .	113.369
31 — 1922. . .	754.086
31 gen. 1923 . . .	1.984.496
28 feb. 1923. . .	3.512.000
7 març 1923. . .	3.871.000
15 — 1923. . .	4.272.511
23 — 1923. . .	4.955.600

Com es pot veure, en aquests derrers temps cada puja bat de molt el record de l'anterior.

Si examinem el curs del deute flotant, la història és la mateixa. L'Estat s'havia fet descomptar les següents quantitats de Bons del Tresor:

	Millons de marcs
31 des. 1921. . .	1.495.000
31 gen. 1923. . .	2.092.000
28 feb. 1923. . .	3.588.000
10 març 1923. . .	4.345.000
20 — 1923. . .	5.801.000

Cal advertir que la major part d'aquests Bons els descompta el Banc d'emissió, ço és, serveixen *directament per augmentar* la circulació fiduciaria.

Sembla una ironia que el Reichsbank digui que ell "no *més*" ha *descomptat* del darrer augment les dues terceres parts.

Quant al fracàs de l'emprèstit en dòlars, mereix un altre *article*.

Joan Crexells

Berlín, març 1923.

La situació a Europa

Un diari alemany socialista diu que del ministeri solament Cuno i Rosenberg són contraris a negociar amb França.

A la Cambra dels Comuns hi ha hagut una verdadera batalla entre diputats obreristes i ministerials. Es creu imminent la crisi.

Ha començat a Moscou el procés contra el patriarca Tikhon.

FINANCES I COMERÇ

ADVERTIMENT

El canvi de màquines i el nou format a set columnes, en lloc de sis, ens han impedit de donar aquests dies la cotització de Borsa en la forma acostumada, per excedir la composició antiga de l'amplada de la columna actual.

S'està acabant el quadro de cotitzacions, gràcies al qual la informació financiera de LA PUBLICITAT serà la més completa dels diaris catalans. Tenim la seguretat de poder-lo començar a publicar dintre aquesta mateixa setmana.

Per no privar els nostres llegidors d'aquesta informació la donem avui amb abreviatures, la significació de les quals és, respectivament, la següent:

N. = Nord.—A. = Alacant.—F. C. M. = Ferrocarril Metropolità.—Ags. = Aigües de Barcelona. — And. = Andalusos. — O. = Orenses.—Fip. = Filipines.—Cls. = Colonials.—C. U. = Canal d'Urgell.—T. M. = Tramvies madrilenys.

SESSIO DE BORSA
del 11 d'abril de 1923

BORSA DE MADRID

Interior comptat. 70'75.
Idem fi de mes. 00'00.
Amortitzable 4 per 100. 00'00.
Idem per 100. 90'30.
Exterior. 86'80.
Banc d'Espana. 587'00.
Idem Espanol de Crèdit. 146'00.
Idem Riu de la Plata. 235'00.
Idem Hispano-Americà. 196'00.
Tabacs. 248'00.
Sucreres preferents. 20'50 fi mes.
Idem ordinàries. 40'65 fi mes.
Cèdules. 88'95.
Nords. 000'00.
Alacants. 362'00 fi mes.
Francs. 43'75.
Lliures. 30'40.

Divises estrangeres

Francs. 43'60.
Idem suissos. 119'65.
Idem belgues. 37'65.
Lliures. 30'46.
Lires. 32'60.
Dòlars. 6'585.
Marcs. 0'04.
Corones. 0'01 1-2.

París, tanca de valors

Exterior 4 per 100. 10005.
Banc Espanyol inc.
Andalusos acció. inc.
Oblig. Andalusos primera sèrie, fixo. inc.
Oblig. Andalusos segona sèrie fixo. inc.
Oblig. Càceres variable. inc.
Nord acció. inc.
Idem primera. 73170.
Pamplona primera. inc.
Barcelona primera. inc.
Astúries primera. 706.
Idem segona. inc.
Saragossa acció. inc.
Idem primera. 63650.
Tabacs Filipines acció. 2495.
Rio Tinto. 2650.
Renda francesa 3 per 100. 5742.
Idem 5 per 100. 7465.
Idem 4 per 100 1917 lliberat. 6165-6005.
Idem 4 per 100 1918. 8842.
Crèdit Lyonnais. 1577.
Nord sèrie segona. 698.
Idem idem tercera. inc.
Idem idem quarta. inc.
Idem idem quinta. inc.
Astúries sèrie tercera. inc.
Barcelona prioritat. inc.
Pamplona especial. inc.
València-Utiel. 700.
Segòvia-Medina. inc.
Alacant sèrie segona. 738.
Idem idem tercera. 736.
Còrdoba-Sevilla. inc.
Andalusos primera variable. inc.
Idem segona id.. inc.
Idem 3 per 100 1917. inc.
Linares-Almeria. inc.
Reus-Lleyda. inc.
Ciudad Real-Badajoz. inc.
Céd. argent. (nouvelles). 24550.
Interior Espanyol 4 per 100. 15125.
Càceres acció. 80.

Tanca de Divisses

Canvis sobre Londres. 70285.
Idem Bèlgica. 8020.
Idem Espanya. 23030.
Idem Holanda. 59150.
Idem Itàlia. 7510.
Idem Nova York. 1510.
Idem Portugal. inc.
Idem Suècia. 40250.
Idem Suissa 27525.
Idem Argentina. inc.
Idem Brasil. inc.
Idem Grècia. inc.
Idem Noruega. 27150.
Idem Dinamarca. 28450.
Idem Berlín. 00750.
Idem Viena. 2100.
Idem Praga. 4400.

Després - Tanca

Lliures. 7010 off.
Pessetes. 23050 off.
Lires. 7500 off.
Dòlars. 1507 off.
Francs suissos. 275 off.
Marcs. 00725 off.
Corones. 2150 off.

Londres - Tanca

Cèdules argentines. [illegible]
Exterior. 7825.
França. 7010.
Nova York. 46596.
Espanya. 3013.
Suissa. 25495.
Holanda. 11895.
Itàlia. 9362.
Suècia. 1751.
Portugal. 231.
Argentina. 4300.
Montevideu. 4237.
Xile. 3780.
Berlín. 98000.
Copenhaguen. 247.
Yokohama. 2112.
Bèlgica. 8175.
Noruega. 25045.

COTONS

NOVA YORK
Tancament del dia 10
Maig. 2749.
Juliol. 2582.
Octubre. 2441.
Desembre. 2450.
Obertura dia 11.
Mercat irregular.
Maig. 2730—2740.
Juliol. 2557—2571.
Octubre. 2376—2340.
Desembre. 2193.
Segon telegrama
Maig. 2730.
Juliol. 2508.
Octubre. 2350.
Desembre. 25.
LIVERPOOL
Obertura.—Mercat passat
Maig. 1542.
Juliol. 1529.
Segon telegrama
Maig. 1550.
Juliol. 1528.
Octubre. 1393.
Gener. 1348.
Tanca (Mercat encalmat)
Maig. 1538.
Juliol. 1518.
Octubre. 14.
Gener. 1355.
Març. 1338.
NOVA ORLEANS
Disponible. 2935.
Maig. 2962.
Juliol. 2870.

MERCAT DE NOVA YORK
SUCRES
Tancament del dia 11
Maig. 591.
Juliol. 612.
Setembre. 602.
Desembre. 507.
CAFES
Tancament del dia 11.
Disponible. 11 1-2.
Maig. 922.
Juliol. 836.
Setembre. 852.
Desembre. 810.
Març. 825.

Productes d'exportació del Sud d'Espanya

El 2 al 31 de maig propassat ha tingut un augment en la seva recaptació de 23.998'12 pessetes sobre la recaptació en les mateixes dates de l'any 1922.

Del 1 de gener al 31 de març ha tingut un augment en la seva recaptació de 12[illegible]1.773 pessetes vista la recaptació de l'any 1922.

Soler i Torra germans
Banquers
Bitllets

Francesos. 43'40.
Anglesos. 30'30 pessetes.
Italians. 32'55 per 100.
Lliures. 37'10 per 100.
Suissos. 119'10 per 100.
Portuguesos. 0'20 pessetes.
Alemanys. 0'03 per 100.
Austríacs. 0'01 per 100.
Holandesos. 2'45 pessetes.
Suècia. 7 per 100.
Suècia. 1'69 pessetes.
Noruega. 1'07 pessetes.
Dinamarca. 1'13 pessetes.
Romania. 2'80 per 100.
Estats Units. 6'45 pessetes.
Canadà. 6'30 pessetes.
Argentins. 2'32 pessetes.
Uruguais. 5'15 pessetes.
Xilens. 0'70 pessetes.
Brasilers. 0'55 pessetes.
Bolivians. 1'60 pessetes.
Argelins. 42'40 per 100.
Egipte. 30'30 pessetes.
Filipines. 2'75 pessetes.

Or

Alfons. 125 per 100.
Unces. 124'50 per 100.
4 i 2 duros. 124'50 per 100.
1 duro. 124'50 per 100.
Isabel. 128'50 per 100.
Francs. 124'50 per 100.
Lliures. 31'50 pessetes.
Dòlars. 6'45 pessetes.
Cubà. 6'43 pessetes.
Mexicà nou. 12'50 per 100.
Venezuela. 122'50 per 100.
Marcs. 150.

SOLER i TORRA G.MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI
Paguem el cupó núm. 39 de les Accions
Foment d'Obres i Construccions
a raó de 30 pessetes

FOMENT DE CASES BARATES S. A.
BARCELONA

SUBSCRIPCIÓ

de 4.000 accions de 500 pessetes nominals cada una, amb un interès fix anual de 6 per 100 lliure d'impostos presents i futurs, amb cupó semestral, essent el primer a pagar el 1 de gener de 1924.

AL TIPUS DE LA PAR
(500 pessetes per títol)

Les accions s'ofereixen a títol irreductible, essent pagadores a l'acte contra remesa dels resguards provisionals. La subscripció començarà el 12 d'Abril de 1924, quedant tancada tan aviat com hagin estat demanats pel públic els títols que formen aquesta emissió.

Llocs de Subscripció
Banc Espanyol del Riu de la Plata
Banc Urquijo Català
Banc Central
Banc de Biscaia
Banc Calamarte

SORDS NAS, COLL I ORELLES. Curació de les supuracions y sorderes per cròniques que siguin. Dr. Massot, Bruch, 34. Operacions a preus mòdics. V. d.^a

Dr. BREMON Raigs X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. Bruch, 46, de 4 a 6.

CLAVES I BUCHERT, S. en C.
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centro, núm. 6
Telèfons 1280-1281 A.

Anuncis Oficials

INDUSTRIES DEL FRED, S. A.

Es posa en coneixement dels senyors Accionistes d'aquesta Societat, que el Consell d'Administració de la mateixa ha acordat el pagament d'un tercer Dividend Passiu d'un Deu per cent del valor nominal de les accions, que deurà ésser satisfet en les oficines de la Societat, Diputació, 248, 1.r, entre els dies 15 al 30 del corrent mes d'abril, de 4 a 6 de la tarda.

Es prega als senyors Accionistes que, en el moment d'efectuar el desemborsament, presentin els Títols de què són posseïdors a l'objecte de procedir a l'estampillatge acreditatiu d'haver estat satisfet el Dividend, el qual pagament es reclama.

Barcelona, 10 d'abril 1923.—El Secretari del C. D'A., Josep M. Casabó.

ARTS GRAFIQUES, S. A.
Successors d'Henrich i Companyia

En virtut dels acords presos per la Junta General Ordinària d'aquesta Societat, celebrada el dia 8 d'aquest mes, es posa en coneixement dels senyors accionistes que des del dia primer de maig pròxim podran presentar al cobrament el cupó número 1 de les accions ordinàries a raó de 15 pessetes cada un per l'exercici de primer de juliol a 31 de desembre de 1922; així com el cupó beneficiari número 1 a raó de 5 pessetes cada un, tant les accions ordinàries com les preferents.

Es posa també en coneixement dels tenedors de les accions preferents números 291 a 300; 561 a 570; 781 a 790; 1.241 a 1.250, i 1.341 a 1.350, que varen resultar amortitzades en virtut del sorteig celebrat en la pròpia Junta General, que des del primer de juliol pròxim podran presentar al cobrament els dits títols als quals s'ajuntarà l'import del cupó vencedor en 30 de juny.

Barcelona, 10 d'abril de 1923. —El Secretari del C. d'A., Orestes de Mota.

Noves religioses

Sants d'avui: Sants Víctor, màrtir; Constantí i Damià, bisbes; Santa Susanna, verge.

— Quaranta hores: Continuen a l'església de Nostra Dona dels Infants Orfes. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí, a dos quarts de set del vespre.

— Cort de Maria: Avui es fa la visita a Nostra Dona del Pilar, a Sant Jaume.

— Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Temple del Sagrat Cor de Jesús.

DEL BISBAT

Ahir es reuní al Palau Episcopal el tribunal per a la renovació de llicències ministerials, format pel canonge doctor Bruguera, els llicenciats Josep M. Alós i Joan Casals, rector de la Parròquia de Santa Madrona.

— S'han rebut, a la Secretaria d'aquest Bisbat, cent pessetes per al foment de vocacions eclesiàstiques de la parròquia de Santa Maria del Mar i 250 del Convent de Religioses de Montesió, d'aquesta ciutat.

COL·LEGI DE LA BONANOVA

Diumenge vinent, a dos quarts de quatre, tindrà lloc, al Col·legi de la Bonanova que dirigeixen els Germans de la Doctrina Cristiana, la inauguració del pavelló de Nostra Dona de Montserrat, el qual el beneirà el doctor Boada, secretari d'aquest Bisbat.

ROMIATGE A MONTSERRAT

Per als dies 27 i 28 de maig, la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat té en projecte una excursió col·lectiva a la santa muntanya. Oportunament es donaran detalls dels preus i les condicions del Romiatge. Per a tot, dirigir-se al local social de la Lliga Espiritual, carrer Baix de Sant Pere, 5.

DEL MUNICIPI

Conferència a París

L'assessor higienista de la Comissió de Cultura, doctor Mas, donarà aviat una conferència a París, explicant l'obra de cultura del nostre Ajuntament.

Llet condensada
EL PAGES

GASETA LOCAL

Josep Solé Masolivé fou atropellat per un tramvia al carrer de Vilamarí, el qual li trencà dues costelles de la part dreta.

Passà a la Quinta de Salut "L'Aliança".

—Si... però és millor
EL NIÑO DE ORO

Ferran Marcos Valls, de 27 anys, fou agredit amb una navaja per Lluís López Mateu.

Portat al Dispensari d'Hostafrancs, se li aprecià una ferida penetrant al coll, de pronòstic reservat.

El fet ocorregué al carrer de la Creu Coberta.

Es barallaren per antics ressentiments entre ells.

FRY'S CACAUS XACOLATES BOMBONS

En el darrer Consell directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, s'acceptaren els següents socis col·lectius: Centre Industrial Vicense, Orfeó Vigatà del Conservatori, de Vich, i l'Orfeó Sallentí, de Sallent. I els individuals: 16 de Barcelona, 1 de Poble Nou, 1 de Sarrià, 3 d'Arenys de Munt, 1 de Badalona, 5 de Balaguer, 6 de Figueres, 1 d'Hospitalet, 2 de Lleyda, 3 de Manresa, 1 de Montblanch, 2 de Palafrugell, 10 de Sabadell, 12 de Sant Feliu del Llobregat, 1 de Valls, 4 de Vich i 2 de Vilanova i Geltrú.

PARAIGUES Ferran, 14, casa CLAPES

La secció de Propaganda i Excursions de l'Ateneu Obrer del districte II, avui, a les deu de la nit, celebrarà la quarta vetllada íntima d'art, sota el següent programa:

Obertura de l'acte pel president.

Llegiran poesies els senyors Josep Pla, Ernest Comenges, Rafel Bertà, Josep Sabrafene i Elena Font; la part musical anirà a càrrec de les senyoretes Rosa Muntanya (piano), Carme Guilera (piano), Lluïsa Alsina (piano), Joan Ferrer (violí), Manuel Ric (violoncel·lo), Josep M. Canyelles (cant tenor).

Resumirà la vetllada amb un discurs de gràcies el president de la Secció, En Joan Muntanya.

Caramels "PIROPOS"

El proper dissabte, dia 14, s'inaugurarà, a La Pinacoteca, l'exposició organitzada pel setmanari "Virolet", en la qual figuraran obres d'Apel·les Mestres, Lola Anglada, Apa, Arit, Prat, Cornet, Castanys, D'Ivori, Junceda, Llaverias, Miret, Opisso, Quelus i Serra Massana.

Tapioques i Purés FIGUERAS sont els millors del món

Ahir, a dos quarts de cinc de la tarda, a la Fundició Girona, secció primera de cotxes, se li va disparar una pistola que portava l'obrer Josep Brunet Barguer, delegat del Sindicat Únic, resultant ferit d'una mà.

En veure's compromès fa fugir, llençant la pistola, segons diu una versió, però el cap superior de la policia digué ahir al vespre que en intentar fugir, el Brunet fou detingut pel sometenista Magí Sans Vendrell, prenent-li l'arma i dos carregadors plens, lliurant-lo a la guàrdia civil, que fou la que va donar nota del fet a la "jefatura".

ANIS SAN GERONIMO (MONTSERRAT)

Aquesta nit, a les deu en punt, tindrà lloc, a la sala-teatre de l'Esquerra de l'Eixampla, Aribau, 27, la primera de les conferències que ha de donar el doctor Antic sobre "Humanisme", desenrotllant el tema "Llei de Justícia". La següent se celebrarà el dia 19, al mateix local, versant sobre "Llei de l'Univers".

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 7 1/2 de S. i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Abans d'ahir, a l'hora del te, es reuniren al Parc Hotel de Terramar (Sitges), distingides famílies de l'aristocràcia de la nostra ciutat. Recordem entre elles els marquesos d'Estella, d'Alella i de Vilanova i Geltrú; senyors de Pallejà, de Balaguer, de Villalonga, etc. Ens consta que un grup de distingides dames organitzarà, en aquell recó de la nostra platja, per aquesta primavera, uns esdeveniments que tindran caràcter benèfic.

Demà divendres, dia 13 del corrent, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloc a la Germandat Societat La Unió Ultramarina, Ronda de Sant Pau, 34, pral., l'Assemblea general extraordinària, continuació de la celebrada el dia 5 de l'actual, en la qual es tractarà el següent ordre del dia:

Elecció de junta directiva.

Dictamen de la Comissió revisora de l'estat de comptes i assumptes generals.

Important: Solament tindran accés a l'estatge social per assistir a la dita Assemblea, els socis numeraris que vagin provistos del corresponent rebut del mes corrent, havent-lo d'exhibir a l'entrada.

JOIES VILANOVA UNIÓ, 6

Text del telegrama dirigit per l'Agrupació de Fabricants de Productes Químics de Catalunya, a la Presidència del Consell de ministres, el dia 10 d'abril, amb motiu d'insistents rumors sobre una pròxima supressió total de coeficients per a les mercaderies procedents de països de moneda depreciada.

"Agrupació Fabricants Productes Químics de Catalunya, saluda respectuosament V. E. i manifesta que, no havent-se rebut contestació al telegrama dirigit al ministeri d'Hisenda el 31 març darrer, recollint insistents rumors pròxima total supressió coeficients, es veu en el cas obligat de dirigir-se a V. E. trametent-li còpia exacta text citat telegrama, que diu així: Agrupació referida, davant persistència rumors pròxima total supressió coeficients per a mercaderies procedents països moneda depreciada, sol·licita ésser tinguda en compte i degudament consultada si exigències tractat Alemanya demanden concessions. En tot cas, aquesta Agrupació considera perjudicial i imprecedent total supressió i per això seria utilíssim i fins necessari atendre nostra informació sobre quins productes fóra possible dita supressió coeficient. En canvi, determinaríem aquells productes que requereixen justa protecció. En espera de contestació i seguretats que garanteixin nostres indústries, anunciem, no obstant, prompte envio instància, dictaminant sobre tan important assumpte. Però avui afegim que donant-se ja com a certs aquells rumors, aquesta Agrupació es permet exposar a V. E. la ineludible necessitat d'evitar enorme perjudici que la seva realització significaria, venint a agreujar situació crítica indústries, dignes i preferentment ateses en tots països com a base riquesa nacional. No exagerem gravetat tal resolució i per això demanem ésser consultats, entenent necessari que assumptes tal transcendència no s'ocultin i que en la seva resolució col·labori part directament interessada representativa alts interessos nacionals. — President, Jordi Foret."

Si... però és millor
EL NIÑO DE ORO

Ahir es van reunir, a la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, els vocals dependents de la Comissió Mixta del Treball i dels Comitès Paritaris pertanyents a l'expressada Unió a fi de canviar impressions i a la vegada unificar l'actuació dels mateixos en els dits Comitès i Comissió.

Els reunits informaren a la Junta directiva de la Unió dels treballs que vénen realitzant en benefici dels dependents de Comerç, quedant del tot satisfeta la Junta directiva.

Si encara no usa la làmpara VULCAN 1/2 WAT assageu-la i l'adoptareu. Rambla Flors 26, botiga

Ahir visità a l'alcalde, senyor marquès d'Alella, Mr. Mambrez, delegat del Cercle de la Llibreria Francesa i del Ministeri de Negocis Estrangers, per a invitar-lo a la cerimònia d'obertura de l'Exposició del Llibre Francès,

que es celebrarà diumenge pròxim al Palau de la Generalitat.

L'acompanyaven el doctor [illegible]ró i el director de l'Institut Francès a Barcelona, monsenyor J. A. A. Bertrand.

També el visità el cònsul general d'Anglaterra, Mr. Arthur L. Rowley, per a presentar-li el nou vice-cònsul Mr. Laurence Rogers, i el senyor Rafel [illegible] i Torres, per a agrair-li la seva assistència a l'acte de l'enterrament de la seva esposa.

CAMISERIA SANS Boqueria, 32 Gran assortit en corbates

Procedent de Madrid i Sevilla ha tornat a la nostra ciutat el director dels jardins de l'Exposició, Mr. Forestier.

Sangrà Tel. 1472 A. Pelai, 11 Banyeres

El grup Atlant "Veritat" efectuarà diumenge, dia 15, una excursió de mig dia a Pedralves (Font del L[illegible]). El lloc de reunió serà la Plaça de Catalunya, a les vuit, davant de l'estació de Sarrià.

Primeres Comunions
Devocionaris, Recordatoris, preses [illegible] Llibreria Subirana, Portaferrissa.

— Ha visitat el rector una comissió d'alumnes de Medicina, demanant autorització per fixar en els quadres d'edictes de les respectives Facultats els anuncis del partit de futbol que se celebrarà el proper diumenge, a profit de les necessitats de l'Hospital C[illegible]. El rector els ha autoritzat per ser majorment que en les actuals circumstàncies no reb l'esmentat establiment l'auxili pecuniari com els anys anteriors, del Comitè Benèfic-Social.

AVIS

Procedent de Nova York ha arribat a aquest port el vapor **PRIMERO** conduint 67 automòbils **BUICK**. La qual cosa es complau d'assabentar la casa **ANDAL**, Aragó, 329, als interessats en sobre cotxes de l'esmentada marca.

Pastilles Laxants Pr[illegible]

Segons notícies, av[illegible] ça la subscripció de [illegible] cions del Foment de Cases Barates, S. A., entitat [illegible] format amb la col·laboració de prestigioses persona[illegible] Barcelona, per l'abaratiment de la vivenda i la intens[illegible] la propietat urbana.

Les finestrelles dels Banc Espanyol del Riu de la Plata, Urquijo Català, Central, Biscaia i Calamarte, estaran oberts al públic i a la seva clientela per efectuar subscripcions dels esmentats títols.

Dissabte vinent, a les sis del vespre, la senyoreta Assumpció Portas parlarà sobre el tema "Record de [illegible]" a l'Associació Barcelonina de Mestres Oficials, Princesa, 14, pral. primera.

Pis principal o primer fins a un màxim de 500 pessetes mensuals, per entitat nacionalista, situat entre els carrers d'Aragó, Rambla de Catalunya, Fontanella i Llúria, se sol·licita.
Enviar ofertes a l'administració de La Publicitat, Sr. Ll. J.

Malalties de l'estómac es curen radicalment amb el GASTROBIOL ROSSELL
Dipòsit: Farmàcia Internacional, Rambla del Centre, núm. [illegible]

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de París. Gola, Nas i Orelles. Consulta 3 a 5. Consulta econòmica de 12 a 2. Rbla. de les Flors, 4, pral.

PANYERIA
Per a senyors, senyores i nens
LA TEXTIL CATALANA
(marca registrada)
Immens assortit en totes les classes. Venem únicament classes superiors a preus baratíssims
RECLAM
Per a aquesta temporada
Corte de vestit estam[illegible] superior. Els dibuixos a [illegible] novetats, a Ptes. 45 els tres metres. Vendes exclusivament al detall. Plaça de l'Àngel, 1; Gran Via Layetana, 2.

CRÓNICA ESTRANGERA

EL CATALANISME VIST DES DE PARIS

LES ESPURNES DE LA PREMSA

No es pot dir pas que els diaris parisencs dediquen gaire atenció al catalanisme. De tots els moviments nacionals europeus, el nostre és potser el més negligit per la gran Premsa francesa. Val a dir que no ens fan massa illusió els articles i comentaris de determinats periòdics de París, perquè sabem nosaltres, com sap tothom, que sovint passen per les respectives administracions i tenen assenyalades tarifes per l'estil dels anuncis i els reclams.

Haven de fer l'excepció d'alguns diaris, generalment situats en els llocs extrems de la dreta i de l'esquerra, que parlen sovint amb desinterès i amb relatiu coneixement de causa del problema nacional de Catalunya. Podem esmentar, entre els dretistes, "L'Action Française i "L'Eclair", i entre els esquerrisies "L'Ere Nouvelle" i "L'Oeuvre".

De tant en tant, però, salten en les planes de la Premsa francesa espurnes del foc català. En certs moments, aquest espurneig informatiu és general en els diaris de París. Recentment havem vist breus notes sobre el catalanisme a "Le Matin", diari més aviat favorable a Catalunya, i a "Le Temps", aquest més aviat contràri per la influència de les ambaixades.

En la secció telegràfica de la Premsa barcelonina ha aparegut l'extracte d'una recent nota de "Le Matin". Ahir trobàrem a "Le Temps", en la rúbrica de "Nouvelles de l'étranger", i en el lloc corresponent a Espanya, una curta nota epigrafiada "El catalanisme i el nacionalisme basc".

La informació relativa a Catalunya és banal, i conté diverses *inexactituds més o menys* importants. Es diu, per exemple, que el catalanisma i el sentiment autonomista base es manifesten més actius què mai en vigílies de les eleccions. S'afegeix que els recents tractas de comerç amb França i Anglaterra han indisposat la Catalunya industrial; i sembla relacionar amb aquest fet el gairebé famós missatge de simpatia a Abd-el-Krim.

En el fons hi ha en aquesta nota el vell prejudici de molts estrangers, i particularment dels francesos, de considerar el catalanisme com una oposició, de caràcter marcadament econòmic, entre Catalunya i Castella. Certs periòdics francesos que són terriblement proteccionistes per a França, blasmen sovint del proteccionisme català i—cosa pitjor—el relacionen massa directament i substancialment amb les reivindicacions patriòtiques de Catalunya.

Diu també "Le Temps" que el "leader del autonomistes moderats", senyor Cambó, ha accentuat últimament les reivindicacions del partit catalanista i ha formulat una nova demanda de concessions, que hauran de tenir en compte els liberals. Ve't ací una manera inexacta i enganyosa d'interpretar el discurs de la Barceloneta.

Deixant de banda les inexactituds de detall, el recent espurneig de notícies sobre el catalanisme a la Premsa de París té un valor per a la nostra causa en allò que demostra que a l'estranger, enc que sigui una mica vagament, s'adonen de la creixença que el moviment catalanista ha tingut en els darrers temps.

A. Rovira i Virgili

LES REGIONS OCUPADES

[illegible] I ROSENBERG SON ELS ÚNICS DEL GOVERN ALEMANY QUE NO VOLEN NEGOCIAR

OCUPACIÓ DE NOVES MINES: SABOTATGES I REPRESSÀLIES DETENCIONS I EXPULSIONS

[illegible]n, 11. — La "Correspondència [illegible]entària Socialista" insisteix vi[illegible] perquè els senyors Cuno i Ro[illegible] es decideixin per fi a entaular [illegible]tons, que—diu—tots els altres [illegible]res del Ministeri desitgen vivament veure començar. Són—diu—els [illegible] que adés s'oposen a les negociacions.—Radio.

Berlín, 11. — L'òrgan nacionalista Ta[illegible], ocupant-se de l'esperat discurs [illegible] de pronunciar avui al Reichstag el ministre d'Afers estrangers von Rosenberg, diu: "Es d'esperar que aquest discurs donarà llum a la situació diplomàtica general."

Als cercles parlamentaris es té la impressió que Poincaré intenta fer acceptar pels aliats un pla d'operacions que seria després imposat a Alemanya. Però aquesta no acceptarà un pla en l'elaboració del qual no hagi contribuït. Aquest és el motiu pel qual Alemanya ha de fer també una política [illegible]iva. El Govern ha de precisar també els seus fins polítics per motius de política interior per tal de fer tornar a la raó els partits de la política d'execució, que es mouen altra vegada.—Radio.

* * *

Essen, 11.—Els francesos han ocupat les mines Matics Stinnes números 3 i 5. Segons informes d'origen francès, les mines ocupades fins ara per les tropes són 18.

En represàlia del sabotatge comès al canal del Rhin-Herne, les rescloses del qual han hagut d'ésser tancades per haver esclatat un explosiu a la boca del canal, els francesos han ocupat el canal Neue Emmpher.

De Coblença comuniquen que en el període comprès entre el primer i el 5 d'abril, l'Alta Comissió interaliada dels territoris rhenans ha decretat l'expulsió de 650 funcionaris alemanys, pertanyents en llur major part a l'Administració de Duanes i al servei de ferrocarrils.—Radio.

DETENCIO DE L'ALCALDE DE STOPPENBERG

Dusseldorf, 11.—Ha estat detingut l'alcalde de Stoppenberg com a responsable de l'atemptat ocorregut el dia 9 del corrent contra un sentinella que guardava la via fèrria.—Havas.

SABOTATGE AL SARRE

Sarreguemines, 11.— Uns desconeguts descargolaren els riells d'un tros de la linia fèrria de Bening a Matz, prop de l'estació d'Hombourg. No va ocórrer cap incident. Les autoritats creuen que els autors de l'atemptat són minaires alemanys.—Radio.

LA POBLACIO DE KALTROPP A LES FOSQUES :: LES AUTORITATS FRANCESES PROHIBEIXEN LA CIRCULACIO NOCTURNA

Dusseldorf, 11. — La direcció de la mina *Graf Schevein es nega, des que foren ocupats* els territoris immediats a la *mateixa el dia 8 d'abril darrer,* a suministrar el gas d'illuminació necessari per a la població de Kaltropp.

En vista d'això, les autoritats franceses d'ocupació han previngut al burgomaestre de l'esmentada localitat que la circulació nocturna queda prohibida mentre no sigui assegurada la illuminació pública. — Havas.

L'ENTERRAMENT DE LES VICTIMES D'ESSEN

Essen, 11.—Les exèquies a honor del obrers de la fàbrica Krupp morts durant l'incident del dia 31 del passat març se celebraren ahir al matí, revestint més bé un caràcter de manifestació de protesta que de cerimònia fúnebre.

L'entrada al cementiri fou concedida solament a les famílies de les víctimes.

Durant l'acte foren pronunciats discursos per diversos oradors. No es registrà cap incident.—Havas.

L'AMBAIXADOR ANGLES A BERELIN

Berlín, 11.—Ha arribat l'ambaixador anglès lord D'Abernon.—Havas.

A LA DIETA SAXONA

Dresde, 11.—A la Dieta el president del Consell de ministres, senyor Zeigner, ha pronunciat un discurs convidan els obrers a defensar la República contra els maneigs dels reaccionaris.—Havas.

LA MULLER DE L'EX-KAISER EXPULSADA DEL TERRITORI ALEMANY

París, 11. — Comuniquen de Berlín al "Journal" que en virtut de la llei de Protecció de la República, el ministre de l'Interior prussià ha ordenat l'expulsió del territori del Reich de la muller de l'ex-Kaiser. — Havas.

D'IRLANDA

HA MORT LYAM LYNCH, COMANDANT EN CAP DE LES FORCES REBELS D'IRLANDA

— :: —

Dublín, 11. — Les tropes nacionals han capturat el cap dels irregulars, que fou greument ferit durant l'operació efectuada al Sud de Clennek. — Havas.

Dublín, 11.—El comandant en cap dels rebels, Lyam Lynch, ha estat capturat, sucumbint a conseqüència de les ferides rebudes.

De Valera ha pogut escapar-se.

Els bisbes catòlics han decidit demanar al delegat apostòlic que interposi la seva mediació per tal que la pau sigui un fe ben aviat.—Havas.

EXECUCIO DE SIS REBELS IRLANDESOS

Londres, 11. — Comuniquen de Tuam (Irlanda) que han estat *executats aquest matí sis* rebels que havien estat condemnats a la darrera pena per haver estat fets presoners portant armes al damunt.

L'execució es verificà en el quarter, essent portats al pal d'execució en dos grups de tres sentenciats cadascun.—Havas.

D'ANGLATERRA

FORMIDABLE ESCÀNDOL A LA CAMBRA DELS COMUNS: BOXA, GARROTADES: GRAN BATALLA

ES CREU QUE LA CRISI ES IMMINENT

— :: —

Londres, 11.—A la Cambra dels Comuns s'ha produït aquesta tarda un formidable escàndol i escenes molt lamentables entre els diputats del partit obrer i els ministerials.

En començar la sessió, i després de llegir el Canceller de l'Echiquier una moció que havia estat rebutjada ahir per part de la Cambra, anunció el president que la proposició anava a ésser de nou sotmesa a votació.

Aleshores s'originaren fortes protestes per part dels extremistes i del partit obrer, convertint-se la Cambra en un veritable camp d'Agramunt.

Un diputat obrer abandonà el seu escó, seguit de molt d'altres diputats del seu partit i es dirigí amb rapidesa als bancs ministerials; i una vegada allí, encarant-se amb el sot-secretari de Colònies, li donà un fort cop de puny.

L'agressió donà origen a un formidable aldarull, repartint-se bastonades i cops de puny els diputats de l'extrema esquerra i els ministerials.

En la impossibilitat de contenir l'escàndol, el President abandonà el saló de sessions en mig d'una espantosa cridòria, mentre els diputats s'encarregaven de separar els que es barallaven.

Les escenes de la Cambra dels Comuns han estat enèrgicament condemnades per la premsa d'aquest vespre, la qual es lamenta de l'espectacle donat al Parlament.

Els periòdics, en comentar aquests fets, estimen d'una manera general que la crisi és imminent, si bé es reduirà a algunes Carteres.—Havas.

Londres, 11.—Durant la sessió de la Cambra dels Comuns, i avans que sobrevingués el formidable escàndol produït entre ministerials i obrers, es preguntà al Govern si de conformitat i com a conseqüència de les converses sostingudes amb el senyor Loucheur, creia aquell que Anglaterra havia de sostenir decididament a França, abandonant la seva actual actitud de reserva.

El canceller de l'Echiquier contestà dient que el *Govern* per ara no havia decidit la modificació de la seva actitud en aquest afer.

Poca estona després es produïen els incidents relacionats entre ministerials i obrers.—Havas.

DESPRES DE 262 ANYS D'APAREIXER DIARIAMENT, AHIR DEIXA DE PUBLICAR-SE EL DIARI OFICIAL DEL GOVERN ANGLES

Londres, 11. — El Diari Oficial del Govern anglès, que es venia publicant sense interrupció des de feria doscents xeixanta dos anys, i l'aparició del qual no s'havia suspès ni un sol dia, deixà de publicar-se per primera vegada a causa d'haver-se declarat en vaga el personal de la impremta encarregat de la seva publicació.—Radio.

LA SITUACIO DEL GABINET BONAR LAW

Londres, 11.—La jornada política ha estat molt moguda.

En els centres conservadors, tot i assenyalant-se inquietud per la sort del Govern, es creia a darrera hora de la tarda que la dimissió del Gabinet Bonar Law estava descartada, si bé es convenia en què no transcorrerà gaire temps sense produir-se una crisi parcial que obligui al primer ministre a modificar el Gabinet.

Els mateixos ministerials assenyalen com a un dels ministres sortints l'actual Canceller de l'Echiquier, lord Baldwin, al qual molt probablement substituirà el senyor Chamberlain.—Havas.

DE RUSSIA

AHIR COMENÇÀ A MOSCOU EL PROCÉS CONTRA EL PATRIARCA ECUMÈNIC TIKHON

— :: —

Moscou, 11.—Avui ha començat el procés incoat pel Govern dels Soviets contra el patriarca Tikhen.

Entre els comunistes regna efervescència, demanant imperiosament la mort del prelat.

S'han *organitzat mitings* en els quals els oradors alenten a resolucions extremistes.

S'han pres mesures d'ordre extraordinàries per a tot el temps que duri el procés.

Pels voltants del Tribunal Revolucionari i de la presó munten guàrdia *tropes* vermelles i una nombrosa *milícia*, no deixant passar als esmentats edificis més que els membres del *partit comunista proveïts d'autorització* especial.

Des de fa uns quants dies les esglésies de Moscou es veuen plenes d'enorme afluència.

Milers d'homes i dones preguen tot el dia en *silenci*.

No es fa cap alusió oral al patriarca Tikhen, però les pregàries són per a ell.

Davant el temor que la condemna a mort del patriarca, que seguiria tan d'aprop la dels prelats catòlics, no susciti una nova onada de protestes a Europa, el *Consell de Comissaris*, en la seva darrera sessió ha acordat exercir repressàlies contra els súbdits de les nacions que protestin que es trobin actualment a Rússia.

Aquestes repressàlies consistiran en expulsar els esmentats estrangers i en confiscar-los els béns que tinguin en territori rus i en l'anul.lació de tots els contractes que tinguin amb el Govern, amb entitats o amb particulars.—Radio.

PER SOCORRER ELS CRISTIANS RUSSOS

París, 11.—El "Matin" publica una crida adreçada pel gran duc Alexandre a tots els pobles cristians per socórrer moralment els russos víctimes de les persecucions antirreligioses dels Soviets.—Havas.

MODIFICACIONS A LA CONSTITUCIO SOVIETICA

Londres, 11.—Segons el corresponsal del "Times" a Riga, als centres bolxevistes de Moscou es parla que durant el vinent Congrés del partit comunista seran presentades proposicions radicals per a la modificació de la Constitució soviètica.—Havas.

LA CIUTAT D'ODESSA MOR DE FAM PERQUE EL BLAT ES ENVIAT A LA RUHR

Constantinoble, 11.—La ciutat d'Odessa, que comptava 800.000 habitants adés, no en té més de 400.000.

Per tal de trobar fonds per a la seva propaganda a l'estranger, el Govern lleva a aquesta regió, la qual mor de fam, el poc blat que li resta i el tramet per mar a Hamburg amb destí als minaires de la Ruhr.

L'única classe de la població ben alimentada són els 30.000 soldats de l'exèrcit vermell.

Els carrers d'Odessa estan mancats de tota seguretat; els famolencs habitants roben i saquegen.

La Txeca efectue regularment execucions tots els divendres i la religió és perseguida com per tots els indrets de Rússia.—Radio.

DE BARCELONA

LA SESSIO D'AHIR DE L'AJUNTAMENT

LA OFICIALITAT DEL CATALÀ

Comença la sessió ordinària de segona convocatòria, a un quart de set, presidint l'alcalde, senyor marquès d'Alella. En començar la sessió hi ha pocs regidors.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior. Es passa al

DESPATX OFICIAL

I.—Ofici de l'Alcaldia, comunicant diversos afers de la Comissió de Govern.

II.—*Ofici* del Govern civil, donant *permís per a la celebració de la sub*hasta per a la cobrança de l'arbitri d'alguns queviures.

III.—*Ofici* de la Cambra de Comerç i Navegació, agraint al Municipi l'haver-li deixat plantes per guarnir els seus salons el dia de la recepció dels adherits al Primer Congrés *Nacional del Comerç Espanyol* d'Ultramar.

ORDRE DEL DIA

Damunt la taula hi ha diversos dictàmens que en la darrera sessió quedaren pendents de discussió. *Dos tracten* de la compra d'unes finques; després d'una llarga discussió entre els *senyors* Tusell, Olivella, Capdevila, Arquer, baró de Viver, Bordes, Domènech i Maynés, són aprovats, l'un per votació nominal, obtenint quatre vots *en* contra. Un altre dictamen, de caràcter preferent, en el qual es proposa la instal.lació d'abeuradors a la via pública, continua damunt la taula.

Són aprovats la majoria dels dictàmens de les diverses Comissions. Els que queden pendents de discussió no són de gaire interès.

PROPOSICIONS

Entre altres, es presenten les següents:

Una dels senyors Sansalvador, Domènech, Maynés, Santamaria, Viza, Arquer, Quirós, Blajot i Gabarró, demanant que per portar a cap l'acord pres pel Consistori el dia 3 del mes *que som, es posin a disposició* de l'Alcaldia 18,000 pessetes per adquirir 39.170'50 francs, per a la reconstrucció d'un poble francès i per satisfer la Comissió acreditada per l'agent de canvi que ha fet l'adquisició. Fou aprovada.

Una altra dels senyors Iglesias, Domènech i Maynés, perquè es concedeixi una subvenció de 500 pessetes a la "Penya de l'Aire", per a l'exposició-concurs de fotografia aèria. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Maynés, Junyent, Quirós, Navés, Matons i Nadal, perquè es destinin 7,000 pessetes per a les despeses que originin les pròximes eleccions de diputats a Corts. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Plaja, Anglada (L.), Tomàs i Batlle, perquè es destinin 500 pessetes per ajudar a les despeses que ocasionin les festes de Sant Jordi a l'ex-poble de Sarrià. (Aprovada.)

Una altra destinant 2.000 pessetes per a l'excursió col.lectiva a París-Versalles-Verdun i altres indrets de França, que organitzà per al gener passat el Gremi de Viatjants i Corredors (Aprovada.)

MOCIONS :: EL CATALA A L'AJUNTAMENT

El senyor Quirós demana que els obrers municipals de l'ex-poble de Sarrià cobrin la mateixa quantitat que els de Barcelona. El senyor Maynés *li* contesta, que estudiarà l'assumpte.

El senyor Bremon diu que els regidors d'Acció Catalana, poc abans de *retirar-se, presentaren una* proposició demanant l'ús de la llengua catalana dins de l'Ajuntament i pregunta què se n'ha fet d'aquella proposició. El senyor Junyent li contesta que no s'ha volgut tocar la proposició fins que tornin els regidors d'Acció Catalana, puix creu que han d'ésser ells mateixos els que la defensin. El senyor Maynés diu que abans d'aquesta *proposició*, el *senyor Carrasco* en presentà una en igual sentit i fou combatuda per diversos regidors, entre ells pel senyor Massot, qui digué que calien més obres catalanitzadores i menys proposicions; contestant al senyor Bremon, diu que fa temps que al Consistori es parla en català, que els ordres del dia es fan en català, que tots els informes i oficis i acords es fan en català. No és, doncs—diu—, cap *glòria de ningú* en particular, *sinó* de tots, el fet de catalanitzar el Municipi, i l'èxit de la llengua catalana no depèn per res d'aquesta proposició dels regidors d'Acció Catalana. El senyor Junyent diu que *les seves paraules són el ressò* de la Comissió Central i per això ha dit que calia *esperar el retorn* al Consistori dels regidors que signen la proposició. El senyor Bremon diu que ell, en parlar de la glòria dels signants, no volia treure mèrits als altres, sinó lloar el bon encert d'haver presentat la proposició.

El senyor marquès d'Alella aixeca la sessió a les vuit.

Una política italiana del petroli

Es demostrat que totes les grans potències fan la seva desmesurada política petrolífera i, a l'ensems, acompanyen aquesta política d'acaparaments territorials rics d'aquest preciós combustible. Segons *Gerarchia*, a Itàlia li ha mancat una política nacional del petroli. Centres de considerable exportació, són: els Estats Units, Mèxic, Romania, Rússia, Galítzia i les Indies holandeses. Per a l'esdevenidor es preparen altres centres de gran importància: Colòmbia, Argentina, Pèrsia i Messopotàmia. La superioritat actual damunt les zones de producció petrolífera pertany als Estats Units i a Mèxic. L'enginyer italià Monts, a propòsit del desenrotllament del capital internacional en l'activitat petrolífera, escriu que a Anglaterra han estat recentment presentades dues relacions en les quals és denunciat el sistema de tinguda dels registres per part dels trusts mundials del petroli. Els registres són fets de guisa tal, que *no és possible de determinar l'encalç dels guanys i seleccionar l'ús de les enormes reserves acumulades en aquests darrers anys.*

¿Què ha de fer Itàlia, la qual vol crear una tècnica i una política del petroli? ¿Quines possibilitats hi ha de desenrotllar una política pròpia oficial, emancipadora? Heu's ací el programa simple i pràctic, que exposa Francesco Geraci:

Organitzar a Itàlia la producció directa del petroli en camps petrolífers estrangers; la importació i la refinació, per compte propi, dels productes en brut a l'estranger; la distribució dels productes refinats i dels residus, per mitjà d'organismes italians; recerques nacionals del subsòl. Això és: donar a Itàlia una major independència nacional, davant les potències hegemòniques; restaurar l'economia nacional, cloent una artèria fins ara oberta, per la qual anyalment s'escapava, i per sempre, bona part de la seva fortuna; empenta eficaç a la indústria italiana, vers un progrés que ara més que mai s'imposa, per permetre a Itàlia de restar a l'alçada de les grans nacions.

L'ESCOLA I LA PREMSA NACIONALS SON LA BASE MES FERMA DE LA LLIBERTAT FUTURA

cambra, lliurada a esplais admiratius del mateix g[illegible]ere. Un hom hauria dit que la possessió de[l] robí havia revelat nous gestos a la seva coqueteria de dona.

A dos quarts de vuit, estant tot a punt, obrí l'am[illegible] passadís que comunicava les dues sales [illegible]cepció i retornà al menjador, on Kiki acab[illegible] de cobrir la taula de cristalls i d'argente[illegible].

—Arranjareu la meva cambra—va dir ella amb un petit moviment de cap aprovatori.—Després d'això us podreu retirar.

Va ocupar-se encara d'ínfims detalls en la decoració del saló, però continuament els seus ulls es giraven vers la resplandor escarlata del robí.

—Quant pot valer?—va demanar-se.—Deu... quinze mil dollars, almenys!

Va treure la baga del seu dit i, estès el braç per admirar-la millor, la contemplà somniosament. Un murmuri s'escapà dels seus llavis:

—Quines mirades de dona t'hauran acariciat abans que les meves, meravellosa joia!

I, com transportada per la visió del passat, l'atansà als seus llavis i la besà.

Una remor arribà del hall. Rita va tornar ràpidament en si, una mica avergonyida de la seva feblesa, i es dirigí vers la porta.

—Aquest Slade és decididament massa fort. Cal que li retorni el robí demà mateix—va concloure.

Mentrestant un jove de vint-i-cinc anys en-

trava amb el posat d'un vell amic de la casa, somrient, alerta, encantat d'haver arribat abans que els altres invitats.

—Arribeu molt aviat—féu Mrs. Kildair, responent amb un somrís a la joia d'aquell rostre jovenívol.

—No és estrany! Fa un quart d'hora llarg que estic plantat a la vorera! Soc el primer, oi?

I, amablement, li besà la mà.

—Sou un galant minyó, Teddy—va fer ella amb un nou *somriure* ple d'indulgència.—Poseu el vostre gabany aquí i ajudeu-me a encendre els canelobres.

Apreciava Teddy Belcher per la seva agradable audàcia i la seva encisadora franquesa. Li plavia també de mirar el seu rostre de faccions regulars i la seva silueta atlètica sense feixuguesa, elegant.

—Ve'u que us ajudi? Maneu! Sovint penso que em caldria portar un collar al coll amb aquesta inscripció: "Pertanyo a Rita Kildair". Paraula, Rita, estou més bonica que mai aquest vespre!

Feia poc de temps que Belcher havia fet amistat amb aquesta dona i tan mateix l'anomenava pel seu nom de pila, llibertat que ella tolerava ben rarament. Però la joventut de Teddy era encomanadissa; les dones al seu costat se sentien irremissiblement rejovenides.

—De debò?—demanà ella tot portant-se la

calb de naixament. Aquell cap rodó i lluent, lligat a un cos llarg i prim per un interminable coll blanc, semblava el punt d'un interrogant. El seu perfum empestava.

—I doncs! Quines noves porteu de la Borsa?

—Desconcertants... S'ha pujat dos enters—va respondre tot allargant-li la mà.

Al contrari de Belcher, Garboy havia remarcat immediatament la baga de Mrs. Kildair. I ho demostrava amb el seu posat interrogatiu:

—Es nova?—va informar-se.

—Sí... Però, a parer vostre, perquè puja la Borsa?—va preguntar ella fent semblant d'ésser exclusivament preocupada per l'efecte dels canelobres, les flames dels quals llançaven ombres dansants sobre els murs tapissats.

—L'opinió general és que un grup de fortes personalitats sostindrà els trusts a canvi de certes concessions... Digueu-me, doncs—prosseguí ell, sense *deixar de mirar el robí que ella* instintivament tractava d'amagar-li—, espero que Elisa no farà pas cap disbarat per Majendie!

—Amic meu, feu-me el favor de no bescantar la vostra germana. No; no temeu res.

—La conec tan bé! Es capaç de les pitjors follies si Majendie està en perill... Bryant és un bèstia, conformes... Accepta moltes coses, però *li agrada que restin amagades*, i podria esdevenir terrible si arribaven a esbombar-se...

—Teniu, vaig a dir-vos tot el que vulgueu. Gunther vindrà segurament en ajut de Majendie. *Ho sé* per una dona. Viviu alerta!

—Doncs jo us anuncio el contrari—va dir ell, simulant una convicció *formidable*.—Gunther no prestarà un cèntim. Majendie està perdut i tantmateix res no em privarà de salvar-me.

—Adhuc si el Trust de l'Atlàntic tanca les seves finestretes?

—*Perfectament.*

—Adeu siau—va fer ella—amb un encongiment d'espatlles.

—Recordeu-vos del que us he dit—repetí ell—. I va sortir.

Cinc minuts després dringava el timbre i Kiki *portava a la seva mestressa un estoig* i un bitllet. Ella reconegué l'escriptura de Slade i llegí:

"Estimada senyora:

Perdoneu la meva grolleria. Si no voleu acceptar un present porteu almenys aquesta baga durant una setmana. Em plaurà de saber l'efecte que pot exercir sobre la nostra ànim[illegible] Satisfeu aquesta curiositat. Això contribuir[illegible] per *bé que feblement*, a excusar-me de l'enu[illegible] que *us he causat.*

J. G. S."

—Decididament és més llest del que havi[illegible] pensat a la primeria—va dir ella ment—.

CRONICA DE CULTURA

L'EXPOSICIO DEL LLIBRE CIENTIFIC FRANCES

La presidència d'honor de l'Exposició del Llibre Científic Francès ha estat acceptada pel senyor governador civil de la província, senyor president de la Mancomunitat de Catalunya, senyor rector de la Universitat de Barcelona, senyor Alcalde de Barcelona i Mr. Ch. Filippi, cònsol general de França.

El Comitè d'Honor està constituït pel degà de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, el president de l'Ateneu Barcelonès i el president de l'Institut d'Estudis Catalans.

LA JUNTA D'EXPOSICIONS

La Junta Municipal d'Exposicions d'Art, avisa tots els artistes que amb caràcter d'independents, han enviat obres a l'Exposició de Primavera, que queden convocats per al diumenge próxim, dia 15, a les onze del matí, a fi d'elegir per votació el jurat d'admissió de les seves obres per a l'Exposició.

S'encareix la necessitat que estiguin tots els inclits independents a fi d'elegir àmpliament el dit jurat.

CONFERENCIA A L'INSTITUT FRANCES

El próxim divendres, de set a vuit, es donarà, a l'Institut Francès, Consell de Cent, 338, una conferència a càrrec del senyor Valery Larbaud, molt conegut i ja célebre jove romancer francès, el qual tractarà de la jove escola i de les joves revistes.

Altres conferències del mateix àmbran lloc els dies 16 i 17, de set a vuit, a l'Ateneu Barcelonès i a l'Institut d'Estudis Catalans.

CONFERENCIA A LA SOCIETAT MEDICA DELS SANTS COSME I DAMIA

En la sessió acadèmica que celebrarà avui, dijous, a les set del vespre, al seu estatge la Societat Médico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià, el doctor Saldanya Larrainzar desenvoluparà el tema: "Dinamització dels munyecas d'amputació".

CURSET DE DRET HIPOTECARI

Demà, divendres, començarà a la Facultat de Dret de la Universitat un curset de Dret Hipotecari, que consarà de 15 lliçons. Es donaran els dilluns, dimarts, dimecres, dijous i divendres, a dos quarts de quatre, a càrrec d'En Ramon Maria Roca, advocat, registrador de la Propietat.

S'admeten inscripcions de cé pesetes a la secretaria de la Facultat.

JOCS FLORALS

Organitzats per l'Orfeó Reusenc.

Any I

Veredicte

Premis literaris:

I.—Flor natural: oferta per les Sres. orfeonistes: a la poesia número 18, "El riure clar de l'estimada".

II.—Objecte d'art, ofert per l'eminentíssim senyor cardenal-arquebisbe de Tarragona: a la núm. 121 "Llombra de Jesús".

III.—Objecte d'art, ofert pel diputat a Corts En Joldi Nonsuses: a la número 55 "Poble ets a Catalunya". Lema: "Quins gegants d'adés han fet, mans estreses cap a la mar, tens els vaixells que duries..."

IV.—Cinquanta pessetes, ofertes pel diputat de la Mancomunitat de Catalunya N'Manel Iglésias: a la número 68 "Salve". Lema: "E tota la mar semblava blanca de les veles, tant era bell festol e gran...".

V.—Cent pessetes, ofertes per N'Artur Sucrat: a la número 122, "Treball". Lema: "Eterna cançó".

VI.—Objecte d'art, ofert pel Centre de Lectura. No s'adjudica.

VII.—Vint-i-cinc pessetes, ofertes per la Societat "El Circulo": a la número 117 "Labor omnia vincit".

VIII.—Objecte d'art, ofert per la societat "La Palma". No s'adjudica.

IX.—Cinquanta pessetes, ofertes pel Fòrum Nacionalista. No s'adjudica. Se'n creen dos de vint-i-cinc pessetes cada un, que es donen a la número 89, "Reus". Lema: "Enjorament". I a la número 23, "A la rosa collorgada". Lema: "Perquè no em culls!".

X.—Objecte d'art, ofert pel Patronat de l'Obrer de Sant Josep, Desert. Es creu un altre premi, que es concedeix a la 121: "El guerrer mitrat". Lema: "El bisbe els va bouetir amb la mà dreta i l'esquerra".

Premis musicals:

XI.—Tres centes pessetes, ofertes per l'excel·lentíssim Ajuntament de Reus. No s'adjudica.

Accèssit de 150 pessetes, a la número 53, "Marxa catalana". Lema: "Per a concert".

XII.—Cinc centes pessetes, ofertes per N'Evaristo Pàmies: a la número 15, "El moliner". Lema: "Retorn".

XIII.—Cinc centes pessetes, ofertes per un admirador de l'Orfeó. No s'adjudica.

Accèssit de 250 pessetes, a la número 22, "Els gegants de Reus". Lema: "Festes de Sant Pere".

XIV.—Dues centes cinquanta pessetes, ofertes per N'Eduard Reusensis: a la número 28, "Dissabte de Glòria". Lema: "Campanes al vol".

Accèssit de 100 pessetes, a la número 23, "Pirenenca". Lema: "L'estany".

XV.—Dues centes pessetes, ofertes per l'Orfeó Reusenc. Es concedeixen 100 pessetes a la cançó número 27, "Les tres xiquetes". Lema: "Canten cançons".

XVI.—Cent pessetes, ofertes pels Pomells de Joventut "Hona Llevor" i "Misericòrdia", de Reus: a la número 20, "Salve Regina. Lema: "Misericòrdia".

Accèssit de 50 pessetes: a la número 52 "Salve Regina". Lema: "Misericòrdia".

XVII.—Objecte d'art, ofert per l'Associació de Concerts de Reus: a la número 32, "Tres cançons". Lema: "Ramells de flors".

Ciutat de Reus, diada de Pasqua Florida de 1923.

Lluís Millet, president; A. Porta Pallisó, vice-president; Joan Llonzeras, Estanislau Mateu, Josep Maria Domingo, prevere, i Joan Cachot, vocals; J. Bandis i Sans, secretari.

Advertimentes

La festa tindrà lloc el dia 10 de juny próxim, a les cinc de la tarda, al teatre Circo, galantment cedit per la societat "El Círculo".

Els autors premiats hauran de presentar-se personalment a recollir el premi en la festa.

Alguns de les composicions musicals seran dites en el solemnissim acte per l'Orfeó Reusenc, dirigit pel seu mestre, N'Estanislau Mateu.

Els autors de les composicions musicals que han estat objecte de distinció seràn prests que acreditin llur personalitat enviant atons del dia 15 de maig vinent al secretari del jurat els vuit primers compassos de la composició, acompanyant el lema i el nom, així com la seva adreça.

Els no premiats podran recollir les seves composicions durant els 30 dies seguents al de la celebració de la festa, presentant el lema i els vuit primers compassos, a la secretaria de l'Orfeó Reusenc.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

La Confederació Internacional d'Estudiants ha comunicat al rector que els dies 2 al 6 de maig tindrà lloc a París el concurs internacional d'atletisme, havent acordat les Companyies de carrils francesos concedir el 50 per 100 de rebaixa.

—Reial ordre concedint acceptació voluntària a N'Elvira Badia mestressa de Viu de Llabarta.

— El director general de Primera ensenyança accedix a la dispensa per defecte físic per a cursar la carrera del Magisteri a N'Eulàlia Jaime, sense poder, però, exercir la professió en escoles nacionals de primera ensenyança.

— El director general ha posat mestre substitut de les Cases, N'Albert Martí, En Joaquim Vilacampa, mestre substitut de Pelut; Na Rosa Leandre, mestresa de Perafort, i Na Maria Solé, de Bonastre.

—Reial ordre concedint un mès de llicència a Na Pilar Fillent, professora de Francès de l'Institut de Reus.

— Reial ordre nomenant per concurs professor de terme de l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts de Barcelona, En Ricard Canyares Casanyes.

— Reial ordre declarant compres a l'article 171 de la llei d'Instrucció pública l'auxiliar temporal de Sociologia, En Frederic Gil Montaner.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

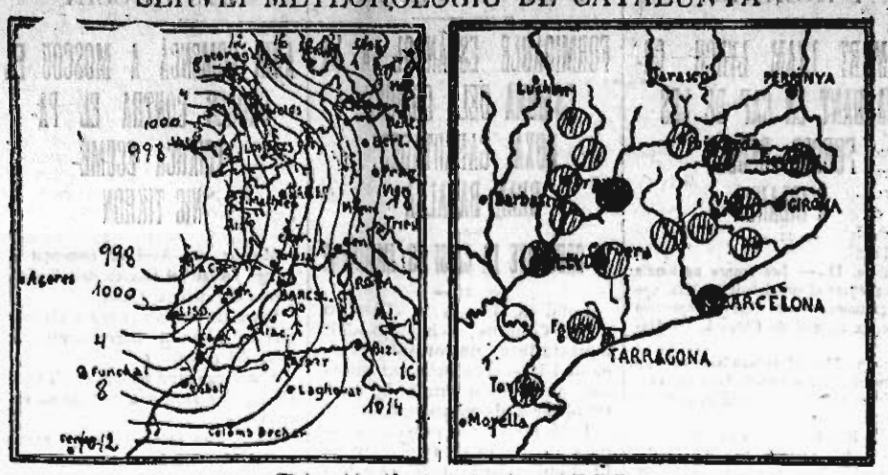
Lisboa
Sarasqo
PERPINYA
Barbastro
GIRONA
BARCELONA
TARRAGONA
Tortosa
Morella
Açores
Funchal
Laghouat
Biskra
Tripoli
Malta
Atl.
Biz.
Cadiz
Malaga
Melilla
Oran
Algeciras
Tanger
Alger
Palma
Ibiza
Mahon
Cabo Bochor
Cerigo
Creta
Rodas
Chipre
Alejandría
Tiro
Beirut
Damasco
Jerusalem
Bagdad
Teheran
Tiflis
Bakú
Astrakan
Kasalinsk
Tashkent
Orsk
Omsk
Tomsk
Irkutsk
Yakutsk
Nikolaievsk
Vladivostok
Port Arthur
Tokio
Kagoshima
Manila
Hong Kong
Saigon
Bangkok
Calcutta
Bombay
Karachi
Jacobabad
Quetta
Simla
Peshawar
Srinagar
Leh
Kabul
Mazar-i-Sharif
Kandahar
Nushki
Jiwani
Port Blair
Colombo
Trincomalee
Madras
Vizagapatam
Calicut
Mangalore
Goa
Bombay
Ahmedabad
Jodhpur
Delhi
Lahore
Multan
Jacobabad
Quetta

Visita al nou pavelló de les Escoles de Bosch de Montjuich

Ahir al matí tingué lloc la visita de l'Ajuntament i de la Premsa al nou pavelló de les Escoles de Bosc del Parc de Montjuich, que fou inaugurat dilluns passat.

El nou pavelló, construït com a ampliació d'aquesta importantíssima Escola, està capacitat per a 100 alumnes; amb aquesta construcció, doncs, el nombre d'alumnes que podrà concórrer a l'Escola de Bosch és el de 200, meitat nois i meitat noies. Té baixos i un pis. Ultra les espaioses aules, conté sales per a laboratoris, treballs normals i dibuix, cambres de dutxes, gabinet d'inspecció mèdica i dependències annexes a les classes. El pavelló és obra de l'arquitecte senyor Florensa. Tot l'edifici, molt senzill, és d'una elegància i d'un art exquisit; les sales estan posades amb aquell confort i elegància característics de la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament.

LA VISITA

A les onze del matí sortí la comitiva de les Cases Consistorials. Estava formada per l'alcalde, senyor marquès d'Alella, el president de la Comissió de Cultura senyor Joaquim M. Nadal, els regidors senyors Degollada, Roure, Palau, Navés, Trino, Bremon i Benítez; l'assessor tècnic de l'esmentada Comissió senyor Manuel Ainaud; l'assessor d'higiene doctor Mias, el mestre de cerimonial senyor Puigdomènech i representants de la Premsa barcelonina.

A les Escoles foren rebuts pel professorat de la mateixa. Hi havia també representacions de les Escoles de Vilajoana, Baixeres, de Bells Oficis, de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou i del Patronat de les Escoles Domènech.

El nen Rafel Amorós, deixeble de les Escoles de Bosch, lliurà al senyor Nadal la clau del nou pavelló dins una caixeta de majòlica. El senyor Nadal la donà a l'alcalde i digué que l'acte se celebrava sense cap cerimònia, per tractar-se d'una ampliació de les Escoles i no d'una inauguració; lloà el seu professorat pels excel·lents resultats obtinguts i pregà al senyor alcalde que donés per inaugurat el nou pavelló.

El senyor marquès d'Alella li contestà que rebia amb gust l'encàrrec i que no dubtava que Barcelona sabria compendre el nou esforç de l'Ajuntament i agrair un cop més la magnífica tasca de la Comissió de Cultura.

Tot seguit quedà inaugurat oficialment el nou pavelló.

La comitiva visità tots els departaments, quedant tothom complagudíssim del pavelló. Després recorregueren les dependències de l'antic departament, els menjadors i la cantina.

Els alumnes, dirigits pel mestre Joan Llongueras, interpretaren diversos cants plàstics.

A dos quarts d'una quedà acabada la visita, retornant la comitiva a la ciutat.

La Música

Associació d'Amics de la Música

El concert dotzè d'aquest curs fou a càrrec de la notable cantatriu francesa Mlle. Madeleina Bonnard, col·laboradora del eminent musicòleg Henry Prunières en les tres conferències musicals que aquest acaba de donar a Barcelona.

El programa del concert estava compost d'antigues i delicioses melodies franceses de Lulli, Cambra, Philidos, Rameau i Wuillermoz, demés d'altres romances populars dels segles XV i XIII.

Madeleine Bonnard, amb la seva veu ben timbrada, i sobre tot amb una gran sinceritat les digué d'una faisó captivant.

Especialment l'Aria d'Hermione (Lulli), Musette (Rameau) i L'amour de moi (popular), meresqueren nodrits aplaudiments per la impecable interpretació que n'obtingué l'artista.

En la darrera part del programa, Madeleine Bonnard cantà, acompanyant-se ella mateixa en l'arpa, del qual instrument en demostrà un ferm domini.

La "Romance de Rousard" sobre tot, fou d'una bella execució.

TERCERA CONFERENCIA PRUNIERES

Per aquesta Associació donà Henry Prunières la darrera de les seves tres conferències sobre música moderna.

Havent tractat en la primera dels músics anteriors a Debussy, i en la segona de Debussy mateix, aquesta tractava dels compositors francesos, essencialment moderns i actuals posteriors a Debussy.

Bona part d'ella fou ocupada per Ravel.

Diu Prunières que aquest músic, sobre el qual s'han exercit totes les influències possibles, té, no obstant, en totes les seves composicions, un segell personalíssim i inconfundible.

Influències són aquestes de Fauré, Chabrier, Saint-Saens, Eric Satie i d'altres; i malgrat elles es reconeix de seguida la música de Ravel.

Naturalment, tingué també la influència de Debussy, però en molta menys d'intensitat que les altres.

Entre Debussy i Ravel hi ha les diferències essencials que, en el primer produí l'instint, i en el segon, fonament científic, produeix la intel·ligència.

Les obres de Debussy són, generalment, en tomes curts, complexes, però sonant meravellosament; les de Ravel són grans frases melòdiques, que van engendrant continuament noves idees.

Nosaltres trobem a més que Debussy té el sentiment innat de la forma, mentre que Ravel se serveix de les formes ja existentes.

Ravel té de comú amb Debussy la perfecció d'ambdós en produir la veritable suggestió impresionista.

Aubert, Caplet Roussel, Satie, Honegger, Milhaud, Poulenc, foren suscintament tractats pel conferenciant, que amb la notable cooperació de Madeleine Bonnard i Blai Net es dedicà sobretot a fer conèixer a l'auditori produccions de cadascú.

La "Gnossienne", de Satie, i "Dafénéo", de Honegger, sobresortiren de les obres escoltades amb l'avidesa de la nova revelació.

Blai Net interpretà principalment amb bella sonoritat suggestiva els "Jeux d'eau", de Ravel.

J. Ll. B.

ASSOCIACIO CATALANA D'ARTISTES :: RECITALS DE CANÇONS FRANCESC TORRA

El programa que executarà el tenor solista de l'Orfeó Català En Francesc Torra, al recital de cançons que està anunciat per avui, dijous, a les deu del vespre, a la sala de l'Associació Catalana d'Artistes (Rec Comtal, 17, principal), és el següent:

Primera part: "El rei de Thule" i "Daler", Schubert; "Nell", Fauré; "Prec i amor nou, vida nova".

Segona part: "Jo t'am" Tomàs; "Cançó de maig" (estrena), "A cau d'orella" (estrena) i "Si la mare un jorn...", de Molas; "Cançó de taverna", Apeles Mestres; "Plany", Morera; "Muntanyenca", Millet, i "Somni de jovenesa", Noguès.

L'acompanyament de piano va a càrrec de la senyoreta Dolors Cases.

Acords de la Federació de Dependents de Catalunya

El Comitè Executiu de la Federació de Dependents de Catalunya, en reunió tinguda diumenge, dia 8 del mes actual, va prendre, entre altres, els següents importants acords:

Nomenar els Centres de Dependents de Sabadell i Terrassa i el de Manresa, perquè es formin en ponència per estudiar la forma de donar compliment a ço que preceptuen els Estatuts, relatiu als agrupaments comarcans, en les comarques del Vallès i Pla de Bages, respectivament.

Requerir a les entitats de Dependents de Catalunya que nomenin un representant de Banca perquè, conjuntament amb el Comitè Executiu, portin la direcció de l'acció a realitzar referent al conflicte bancari promogut per les sucursals que té establertes el Banc Hispano-Americà arreu de Catalunya i molt especialment a les de Terrassa i Sabadell; conflicte greu, que per dignitat de classe, per humanitat, pot ésser possible que aquesta Federació es vegi obligada a plantejar una vaga per no poder ni voler tolerar per més temps que hi hagi companys, pares de família ... d'ells, que guanyin sous tan irrisoris de 100 a 125 pessetes mensuals.

Demanar també a totes les Entitats federades, que trametin amb tota urgència un report de les condicions de treball, tant de sous com de durada de la jornada de tots els Bancs Sucursals i Agències, establerts a les poblacions respectives.

S'acordà la redacció d'un manifest adreçat a l'opinió pública, donant compte de la situació dels empleats de Banca en aquelles poblacions, perquè quan sobrevingui el conflicte sàpiga els motius pels quals es planteja la vaga i es capingui així de la justícia de les nostres demandes.

Unànimement es va prendre l'acord de què la Federació coadjuvi, d'una manera activa, tota acció civilment ciutadana que s'organitzi, per evitar continuï el procediment terrorista arrelat a Catalunya i d'una manera especialíssima a Barcelona, amb la impunitat més vergonyosa i covarda, posant cura que la dita acció sia el més popular possible i tingui com a finalitat única i exclusiva, l'aixecament de l'esperit civil del nostre poble.

Es va parlar també de la campanya que realitza enguany el Centre Autonomista d'aquesta ciutat, per celebrar la festa del proper 1 de maig, d'aquesta festa demostrativa de les forces del proletariat universal, i, en conseqüència, el Comitè Executiu acordà fer-se seva aquesta campanya, fent una crida a totes les entitats de Dependents de Catalunya, perquè en tal diada el proletariat mercantil abandoni la seva tasca quotidiana, volent un dia de dignitat i de glòria.

Es donà compte de les comunicacions rebudes dels Centres de Reus, Sabadell, Terrassa i Barcelona, oficiant el nomenament dels companys que, conjuntament amb dos individus del Comitè Executiu, formen la Comissió organitzadora per portar a terme la celebració del Congrés Cultural, la finalitat del qual es la de coordinar l'actuació cultural de tots els Centres o entitats de Dependents de Catalunya i estudiar les nombroses questions que aquesta coordinació d'esforços hauria de plantejar.

Per últim, s'acordà que una comissió del Gremi de Detallistes de la Fecció Permanent d'Organització: Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la indústria d'aquesta ciutat, visiti, en nom de la Federació, la família ne la dependenta que en el compliment del seu deure fou víctima, resultant ferida a conseqüència del tiroteig del dissabte passat, al carrer de la Portaferrissa, oferint-li el seu ajut moral i material, si fos necessari.

CATALUNYA

ARMENTERA

Míting de protesta contra els atemptats del governador de Girona

Diumenge tingué lloc al poble d'Armentera un important acte de protesta contra els procediments del governador de Girona, el qual ha destituït l'Ajuntament d'aquella població.

Malgrat els ruixats diluvials de tot el dia, a primera hora de la tarda de totes les carreteres que afluïxen a Armentera es veien corrues de carruatges. Hi havia nodrides representacions dels electors de Torroella de Montgrí, de Castelló d'Empúries, de Sant Pere Pescador, de Torroella de Fluvià, de Camallera, de Saus, de Banyoles, de Figueres, de Verges, etc., etc. Cal esmentar l'esforç dels castellonins, els quals, malgrat no poder-se passar el riu Fluvià per mor de la seva vinguda, hi assistiren 23 electors fent una marrada de vint quilòmetres a peu i havent d'anar mullats tot el dia. Com es veu, doncs, el míting havia despertat un entusiasme indescriptible, que no pogueren esmortuir les inclemències del temps.

A les tres de la tarda l'espaiós teatre Catalunya estava curull de concurrència. Immediatament feren l'entrada a la sala els oradors, que foren rebuts amb aplaudiments i a peu dret. Ocupaven la presidència l'alcalde destituït d'Armentera, acompanyat de la majoria nacionalista, també destituïda, i els senyors Puig de la Bellacasa, candidat per Torroella de Montgrí, Pla i Carreras, candidat per Viladamuls; Massó i Llorens, diputat de la Mancomunitat; Carles Jordà, president del Centre Nacionalista de l'Empordà; Jaume Masó i Valentí, ex-diputat per Viladamuls; Josep Bordes, alcalde destituït de Castelló d'Empúries, i Francesc Vergés, president del Centre Nacionalista d'Armentera.

L'alcalde popular d'Armentera obrí l'acte i presentà els oradors. El senyor Vergés va dir que els atemptats i les escomeses rastreres del governador de Girona eren una sorollosa propaganda de les idealitats nacionalistes.

El senyor Manuel Massó i Llorens, després de fer una evocació de les terres de Vilanova, digué que tal com estaven plantejades les coses la pròxima lluita a l'Empordà encarna l'essència del nostre nacionalisme. Demostrà que En Fournier i els seus satèl·lits són la negació de tota valor moral i patriòtica, i acabà incitant als fills d'Armentera perquè obressin com uns bons catalans en les vinents eleccions.

El senyor Carles Jordà els saludà que a l'hora de ratificar novament la seva voluntat d'ésser lliure s'ha de portar al Parlament els homes que encarnin el sentit racial de Catalunya. Atacà durament la maquiavèl·lica política espanyola i a n'En Fournier.

El senyor Josep Bordes féu un encertat paral·lelisme entre el cas de Castelló i el de l'Armentera. Regracià a les dones perquè, igualment que les de Castelló han sabut infiltrar als cors dels homes aquesta flameta redemptora que és l'amor a totes les coses catalanes. (En acabar de parlar se l'ovacionà amb visques a l'alcalde honrat de Castelló.)

El senyor Car Carles Jordà els saludà en nom dels nacionalistes de Figueres i els encoratjà per lluitar contra aquests homes que estrafan la voluntat popular i roben actes talment com podrien assaltar vianants a qualsevol viarany solitari. Acabà recomanant als electors del districte a En Puig de la Bellacasa.

En aixecar-se a parlar el senyor Narcís Pla i Carreras fou ovacionat. Condemnà les armes emprades per l'enemic i féu l'elogi de la puresa dels procediments. Acabà recomanant la candidatura d'En Puig de la Bellacasa.

En Puig de la Bellacasa, aplaudit per tothom a peu dret, digué que no podien ésser ressò del voler popular els homes que, com En Fournier, es fan solidaris de l'actuació del governador de Girona.

L'acte acabà entre un gran entusiasme.

SENTMENAT

Mort sentida

Ha mort Na Teresa Coromines i Rovira, gentil donzella fervorosa de la causa catalana. Tots els patriotes de la vila han acompanyat en llur dol la família de la traspassada.

L'acte de l'enterrament palesà el dolor dels conveïns. La Joventut Nacionalista, les acompanyes de treball, la Congregació parroquial, etc., trameteren corones. Rebi la desconsolada família Coromines el nostre condol.

TERRASSA

Atracament i detencions : Conferència.

Dissabte al matí al carrer de Baldrich, cantonada al de Sant Marian, un dependent del despatx del taller de construcció de maquinària de Paloma i Companyia, anomenat Lluís Puig, que venia del Banc Hispano-americà de buscar el setmanal per els treballadors de dit taller va ésser atracat revòlver en mà per tres subjectes de 20 a 24 anys, fent-li deixar la bossa i registrant-li les butxaques on portava paper moneda per valor de mil cent pessetes.

Els pocs que presenciaren el fet es trobaven allunyats i plens d'astorament.

Els lladres, un cop apoderats del botí, van fer anar enrera a l'atracat, i ells s'allunyaren carrer avall fins als afores.

Seguidament varen posar-se en moviment la policia i guàrdia civil, aconseguint aquests capturar a l'estació de Rubí un subjecte anomenat Pau Vendrell i Cerdà, complicat en l'assassinat de l'any passat del obrer Arcadi Fainé i processat dues vegades per robatori. Se li trobà una pistola automàtica amb tres carregadors.

També fou detingut a can Curet, indret per on fugiren els atracadors, Joan Guàrdia i Balaguer, habitant a la carretera de Rubí, 133, que ja havia estat detingut per coaccions a la fàbrica Humet i Marimón.

—Al vespre, la senyora vídua Roca, al carrer del Nord, quan es dirigia a casa seva, pocs metres abans d'arribar-hi, un desconegut va robar-li el moneder, que contenia unes 400 pessetes.

A hores d'ara s'ignora qui pot ésser el lladre.

—Ahir al matí, al Centre de Dependents del C. i de la I., va donar una conferència el senyor Enric Torné i Mateu, president de la Junta de Govern de la Quinta de Salut "La Aliança", explicant extensament el què és i significa aquesta institució, despertant molt d'interès en l'auditori.

—En un camp situat prop de la Rambla d'Egara, s'hi ha installat un Cir Esqüestre amb el títol de "Gran Circ California", dirigit per Mr. Willy Frediani, que ha obtingut un gros èxit.

—Els Pomells de Joventut d'aquesta ciutat estan reunint-se per organitzar el programa de festa que en llaor de Sant Jordi, patró de Catalunya, celebraran el dia 22 del corrent mes.

BORGES BLANQUES

Aquesta setmana ha començat a la Biblioteca Popular un curs de rebosteria a càrrec de professores de l'Escola d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat, comprenent lliçons sobre diversitat de dolços i embotits.

FIGUERES

La Biblioteca :: L'idioma català :: La Rambla

Durant el mes passat s'han registrat 1.408 lectors a la Biblioteca Popular.

— La societat professional Unió Musical ha ad[optat] el català com a idioma oficial. Aquest acord es prengué a proposta del seu soci N'Emili Pallisera.

— S'estan enllestint les obres d'enquitranat de la nostra Rambla.

VALENCIA

Desitjant el Centre Català, de València capital eixsxfillú shrdlu etaoin shrdl lència facilitar l'estatge en aquesta capital els catalans que vulguin visitar-la amb motiu de les vinents festes de maig, s'ha posat en relació amb la Comissió d'allotjaments i s'ofereix als que tinguin a bé dirigir-se al Centre (Victòria, 6), on cercaran el lloc on hauran d'allotjar-se els dies de llur estada a València, indicant en les seves lletres, data i dies de la seva estada, preus disposats a pagar i si voldrien solament cambra o bé pensió completa.

Es molt convenient d'escriure el més aviat possible i sempre abans de la fi del present mes d'abril.

OLOT

Conferència :: L'Ajuntament :: El mercat

Dissabte passat, al vespre, donà al Centre Obrer una conferència sobre la crisi capitalista i el triomf imminent del proletariat En Joaquim Maurín, que fou aplaudit per la nodrida concurrència que l'escoltà.

— Durant l'any econòmic de 1922-23 l'Ajuntament ha recaptat per consums i arbitris 355.199'25 pessetes.

— Es troba des de fa dies greument malalt el regidor socialista En Joan Serra Vilalta.

— En el passat mes de març concorreren a la Biblioteca pública de la Mancomunitat 585 lectors, que consultaren 899 obres diferents.

— A mossèn Geroni Gelada l'hi ha estat atorgat un benifet en l'església de la Verge dels Dolors.

— Ha contret matrimoni amb la senyoreta Na Pilar Moliner Caseras el regidor tradicionalista En Narcís de Bolós Llevaneras.

— El mercat setmanal del dilluns es veié força concorregut i particularment animat en operacions en tota classe d'articles. Els preus segueixen amb tendència a la baixa.

GIRONA

Concert Sauer :: Nomenaments

El concert Sauer va constituir un nou triomf per al gran artista i un altre èxit per a l'Associació de Música d'aquesta ciutat.

L'aspecte del teatre Principal era brillantíssim com mai. Les ovacions es succeïren entusiastes i unànimes i a la sortida es va retre a Sauer una inoblidable manifestació de simpatia. L'eximi pianista ha visitat els monuments de Girona, quedant encisat i pensant tornar amb més temps per tal de fer-se perfecte càrrec de les joies que atresora la ciutat antiga, cada dia més admirada pels que saben sentir l'emoció de les belles coses del passat perdurables.

— Ha pres possessió del jutjat de primera instància i instrucció d'aquest partit, el senyor Narcís Riaza.

— Promet ésser un memorable esdeveniment el concert que el propvinent diumenge, dia 15, a la tarda, donarà l'Orfeó Català, inaugurant el teatre Albéniz d'aquesta ciutat.

— Ha estat nomenat tinent fiscal d'aquesta Audiència, el senyor Josep Maria de la Llave.

— Al pintoresc santuari de Santa Afra s'estan fent importants obres per tal que els seus visitants puguin pernoctar-hi còmodament.

— Ha estat destinat a Madrid l'administrador de la Duana de La Junquera senyor Carmel Maraber, substituint-lo el vista d'aquesta senyor Robles.

— Tancada l'admissió de socis, l'Associació de Música ha obert una llista d'aspirants a soci, que cobriran, per rigorós torn d'inscripció, les baixes que es produeixin.

— Per tal d'inspeccionar els serveis postals en aquesta "província", ha estat destinat a aquesta Administració principal de Correus el cap de Negociat senyor Francesc Serras Freixa, continuant de cap superior de tots els serveis l'actual administrador senyor Agustí Vaca i López.

MALGRAT

La festa de Palafolls fou molt concorreguda. Es ballaren sardanes.

— Al teatre Guimerà debutarà la companyia de Josep Parera, de la qual formen part la tiple Enriqueta Torres.

— A les societats La Barretina i el Casino es celebren lluïts balls de tarda.

— El temps segueix plujós.

MATARO

Sardanes :: Combregar general En el collegi de Valldemià

Dissabte, a la nit, a la plaça de la Llibertat hagué una brillant audició de sardanes, organitzada pel Grup Sardanista del Casal Catalanista i a càrrec de la cobla Iluro i gran nombre d'entusiastes varen puntejarles.

— Com tots els anys sortí el diumenge de Santa Maria la processó del Combregar General. A causa del temps plujós fou curt el trajecte que féu la comitiva. Amb tot i això resultà bastant lluïda.

— Al Collegi de Valldemià s'hi efectuà la festa anual dels seus alumnes, celebrant-se al matí diferents actes religiosos.

A l'assemblea es prengué l'acord de constituir una mutualitat entre els altres alumnes de tots els collegis dirigits per Germans Maristes. Com que el temps plujós no va permetre efectuar el festival d'educació física, la banda municipal donà un concert al saló de festes.

— Al Casal de l'Obrer tingué lloc la simpàtica festa de la guardiola.

Els Pomells de Joventut

FESTA POMELLISTA

Com anunciàrem la setmana passada i organitzada per aquests entusiastes Pomells, tingué lloc, diumenge passat, dia 8, una lluïda festa pomellista, assolint un gran èxit.

Al matí se celebrà una solemne Missa de Comunió a l'Església de la Mare de Déu de l'Ajuda. Fou celebrada pel reverend P. Fra Tomàs de Barcelona, qui féu també una fervorosa i eloqüent plàtica preparatòria de la Comunió. Exornaren aquest piadós acte, selectes motets cantats pel Pomell "Verge de l'Ajuda", acabant la festa religiosa amb el cant de la Salve i el Virolai per tots els pomellistes.

A la tarda, al Centre Moral i Instructiu de Gràcia, tingué lloc l'anunciat festival. Començà amb una entusiasta salutació, brillantment llegida per la secretària del Pomell de Joventut "Flors de Primavera", Na Mercè Munté. El bonic diàleg "Vostè, senyor galant...", fou representat amb força gràcia per les nenes Josepa Carreller i Mercè Blai. Recitaren belles poesies En Josep Roca i Na Miracle Llorens, cantant N'Isabel Blai, la sardana "La maldoreta". Foren ben merescuts els aplaudiments amb què el públic premià els pomellistes. Seguiren les cançons amb gestos, admirablement interpretades pels infants del Pomell "Pomelles d'Or", que agradaren molt a l'auditori.

El Pomell "Tot Amor" ens donà a conèixer el seu esbart, sota l'experta direcció d'En Blai, dansant els selectes balls populars catalans.

Acabà la primera part amb un eloqüent parlament d'En Carles Carreller, president del P. de J. "Catalunya", essent interromput diverses vegades amb aplaudiments.

A la segona part, recitaren boniques poesies les senyoretes Vanadocha, Salvat i Cormand. Féu un brillant parlament En Ramon Arrasa i el jove Agustí Amell representà magistralment "Mestre Olaguer", acabant tan magnífica festa amb la famosa comedieta "El camí del Cel", interpretada força bé pel Pomell de Joventut "Flors de Primavera".

L'Himne dels Pomells i Els Segadors, chorejats per tots els pomellistes i assistents, finalitzaren el festival, el record del qual perdurarà per sempre més.

LES FESTES DE SANT FELIU DE GUIXOLS

Era de molt temps esperada aquesta festa per tots els pomellistes de Sant Feliu de Guíxols.

Tot feia preveure que la festa assoliria un gran èxit, però encara fou molt més gran del que tothom creia.

A les vuit del matí començà la festa amb una missa de comunió, que tingué lloc a l'església parroquial. El reverend senyor ecònom doctor Ferran Simon digué la missa i féu la plàtica preparatòria, plena de doctrina pomellista.

Les caputxetes abundaren i foren nombrosíssims els pomellistes que s'atansaren a la Sagrada Taula.

A les deu arribà a Sant Feliu el senyor Folch i Torres, essent rebut pel Directori dels Pomells locals i gran nombre de pomellistes.

A la mateixa hora arribaren gran nombre de damiselles pomellistes de Llagostera, les quals volgueren prendre part a la festa dels seus companys de Sant Feliu i una nodrida representació del Pomell de Bagur.

Tot seguit d'arribat el senyor Folch i els seus companys, es dirigí la comitiva a l'ermita de Sant Telm, deliciosament enfilada damunt d'un turonet que porta el mateix nom.

Era una cosa pintoresca en extrem veure pujar pels corriols que condueixen a Sant Telm una munió de caputxetes.

Una volta arribats a l'ermita, tothom pugnava per entrar, no aconseguint-ho més que poques persones, donada la reduïda capacitat del santuari.

Les que no pogueren entrar no es desanimaren pas, perquè es posaren a oir la santa missa des del defora.

Celebrà el sant sacrifici el reverend Joan Freixas, acabant-se l'acte de fe amb el cant del "Virolai" i de la "Salve Regina".

Seguidament d'acabada la festa religiosa, tothom devallà altra volta. Aleshores, davant de l'establiment de banys se celebrà un esplèndid lunch, al Guixolenca" tocà algunes sardanes, que foren puntejades amb daler i perfecció.

A les dues de la tarda a l'Hotel Murlà tingué lloc un dinar d'homenatge al senyor Folch i després una altra volta es dansaren sardanes davant de Sant Telm.

Seguidament a l'establiment de banys se celebrà un esplèndid lunch, al qual assistiren tots els pomellistes. Tot, a la llarga taula, reflectia la més gran alegria.

ELS POMELLS DE JOVENTUT DE ST. FELIU DE LLOBREGAT

Pasqua va ésser celebrada pels Pomells d'aquesta vila amb actes plens de catalanitat, resultant una festa veramente simpàtica.

Dissabte de Glòria, a les vuit del vespre, començaren les Caramelles cantades pel Pomell "Nostra Terra", continuant-se el diumenge al matí, assistint-se després a la missa, on cantaren escollits motets.

A les dotze, a la sortida de l'església, a la Plaça de la Vila, entonaren unes cançons i l'"Himne de la Joventut", ballant-se seguidament ballets i sardanes amb acompanyament de la cobla "Catalònia".

A la tarda, a les quatre, a la Plaça de l'Estació es ballaren novament sardanes i ballets.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

VISTA DE CAUSES

A la secció primera ha comparegut Clotilde Santos Martín, condemnada ja anteriorment, acusada d'haver sostret quatre mantellines valorades en 400 pessetes, les qual van ésser recobrades. El fiscal li ha demanat sis mesos i un dia de presó correccional.

Per escarni al dogma, en un article aparegut a "El Diluvio", s'ha sentat al banquet, a la secció tercera, Josep Maria Bofill Jaques. El fiscal ha demanat per al processat la pena de tres anys, sis mesos i vint-i-un dies de presó correccional, i la multa de 500 pessetes.

Davant de la secció quarta s'ha presentat Salvador Munté Vidal, el qual essent carreter de la carnisseria de donya Dolors Puig, i en aquest concepte, va rebre l'encàrrec de cobrar diferents quantitats, de les quals va aprofitar-se en perjudici de la dita senyora. El fiscal va demanar per al processat la pena de quatre mesos i un dia d'arrest major, més la indemnització de 1.283 pessetes, amb la qual cosa va conformar-se el processat.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Barceloneta. Incident: Geroni Juan contra Domènec Gran Bassas.

Sala segona.—Barceloneta.—Incident: Fàbregas i Recasens contra Miquel de Lis.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Les Drassanes.—Sis orals per usurpació de funcions, injúries i atemptats.

Secció segona.—Universitat.—Robatori frustrat: Jaume Ferrer i altre. Jurat.

Secció tercera.—Hospital i Sud.—Dos incidents per contraban i per contra salut pública i tres orals per furt, estafa i amenaces.

Secció quarta.—Concepció.—Dos orals per amenaces i injúries.

ELS ESPOR

Després de la victoria
l'Europa a Sevilla

Hi ha que haver vist en
que ocasió un partit fora
"casa", sigui l'equip que
vulgui per formar-se una
la idea de la transformació
sofreixen els diversos sec
en lluita; el desconeixement
terreny, l'animadversió qu
nota en el públic fins tract
se dels més respectuosos i
sals, l'esforç sempre form
ble que fan els jugadors lo
són circumstàncies que mo
queu tot un conjunt i alt
en molts casos l'ordre dels
lors; i quan hom es troba f
a un públic, no ja entusi
per als propis, però francam
enemistat com el cas de Sev
augmenta aquest desnivell
proporcions formidables i
siona en la màquina perfect
desgavell sensible.

Això és lo que succeí als
tres equipiers en jugar la
gona quart de final contra
sevillans; sentien massa el
feixuc del públic i mancav
els l'enèrgica solució de
ber desfer-se'n. Probablem
fou millor així, car altrar
hom no sap pas com ha
terminat el match.

En aquest aspecte els e
peistes, a excepció d'uns
gers casos vers al final, f
nostres en dominar els ni

Es una ensenyança aqu
que ha d'aprofitar-los forç
vista del partit de Gijón;
l'Europa en trobar-se fron
un potent equip i a l'hosti
popular, sabrà conduir més
rement el seu joc i aconse
rà d'aquesta manera un e
ra més brillant resultat.

El Sevilla jugà amb tota
nima; es compta que els s
equipiers la nit abans anare
reposar-se, dejorn la qual c
sembla constituir un esdev
ment en els anals futbolís
sevillans, on aquest exempl
força de voluntat es veu
rarament; tot l'ambient acus
un decidit propòsit de guan
ço que no és pas recrimina
naturalment.

En canvi ens xocà tot se
l'animositat amb què el pú
de "penya" s'ocupava dels
tres jugadors representa
Una certa part de Premsa a
va al públic en contra dels
tres en forma ben poc po
i respirant un aire que
d'esportiu tenia d'animadve
racial; hom no podia mai es
rar-se una rebuda semb
després de la molt correcta
titud que havia observat el
blic barceloní; per demés
relacions entre catalans i an
lusos, esportivament parl
no han tingut mai un caire
nemistat, quasi que ha esta
revés; per això ens incline
creure que per damunt la
ressitat de guanyar en l'obj
te de rompre la tivantor i
malestar que existeix en
ells, per llurs qüestions int
nes, hi havia per sobre de
l'interès en humiliar als ca
lans i a Catalunya. Netam
s'entreveia que més que
una qüestió esportiva sensibl
volguer debatre's en una de
lítica.

Però, tornem als jugadors
l'onze sevillà: reconeixem
allí desferen la llegenda "
quips de mitja part"; desp
del descans feren tals esfor
que assetjaren sovint la
contraria; la seva bella com
nació de rases i passades c
les, ajudades per les extre
tats els féu dominar una lla
estona; estèticament el seu
en aquells moments fou sup
però mancà en ells l'oportu
ta, per llançar el dispar. Po
haver fet més gols; en canv
que varen obtenir fou llastim
inqualificable; Spencer i K
ké, trobant-se tots dos to
ment off-side, reberen una
tota dels mitjos; la jugada
d'aprenent d'àrbitre, però a
tot i això el que actuava no
aprecià. Naturalment que l'
titud d'escàndol que pregue
públic no seria tampoc p
motiu per justificar el decar
ment que en certs moments
ren prova els nostres jugad

Era el "fould" continu i
rillós; les entrades a l'hom
deixant la bala tranquil·la to
qual aplaudia sorollosam
l'espectador amb un entusi
sme sorprenent; en aquesta
ra d'inutilitzar adversaris pr
gueren una part molt ac
l'Ismael, Spencer, Escobar, C
trastà en canvi amb l'actua
sempre seriosa de N'Ocanya
qual, ultra el seu joc impecab
jugà amb un entusiasme i
cert notables. Fou el mi
d'ells; Herminio també va
tar excellent i per cert que
romeu féu ús del seu joc d
com havia succeït a Barcel
en el partit anterior.

El porter salvà situaci
molt compromeses i pot dir
d'ell que tingué una bona
da; mereixé una sincera
rió en salvar un tret formida
d'En Cros que a tots ens ha
fet llançar l'exclamació de:

L'equip de l'Europa fou
ell desigual; una primera p

recta, però regular; hom drà a esperar que a la setrobarien la manera d'en- els esberlanos que denon el seu conjunt. Semblae refets de la impressió osa, haurien de trobar conjunt tan notable en ue els ha fet assolir el tí- Campions de Catalunya; o fou sinó parcialment, i oques vegades veièrem en l seu magnífic estil. La principal residí en el joc xtrems; l'Alcàzar era mament impossible demanars; En Pellicer solament l final trobà aquella pretan seva en les centrades; , els mitjos, apart d'En . no donaren el rendiment al, particularment el dretima d'una "guigne" quagica.

rio central, en aitals cons, li era difícil actuar! rekem, però que en general molts esforços i procurarribar als dominis contrat i havent de sostenir les oses entrades dels sevila qual cosa els feia preomés pel seu cos que de la . Sense tenir una de les millors tardes, el més peva ésser En Cros, el qual epetidament.

a anomenat abans a Peigà sempre amb fogositat enint en gran part l'avacontrària; demés d'ésser r del gol de la victòria. part d'aquesta correspon nent a ell. La ratlla de de-, el més oportú i serè, fou dal; el porter Bordoy, exit en totes les ocasions. iestes a grans trets són les es impressions del match villa: els escàndols injuss contra els nostres; les s amb les quals foren ialment" acomiadats; les les versions i acudits per ressar el despit de la viccatalana, no tenen sinó mportància secundària. cert i l'irrefutable és que ool català ha obtingut una osa victòria, no per la imncia numèrica de gols, per la significació i transncia que els mateixos cona les coses de Catalunya aren donar-li. jugadors del C. D. Euronen a les mans el que ta primera victòria seva gi continuada. Nosaltres, ys, així ho esperem.

...SIARI DELS CERCLES

PENYA DE L'AIRE

ocasió de celebrar-se el r aniversari de la mort del urat pilot-aviador En l Colomer, aquesta entiesitjant honorar la seva ria dins de la modèstia eus mitjans, ha col·locat nagnífica fotografia del aviador al seu local de la Plaça del Teatre, º 2.

F. C. CABLES ELECTRICS DE CORNELLA

proper diumenge, dia 15, quarts d'onze del matí i al del Cinema tindrà lloc nió general ordinària del t exercici.

B DEPORTIU ESPANYOL

el camp de joc s'està tret aquests dies activament l fi de posar en les mi- condicions possibles la destinada per a públic; esta manera la seva cabuà superior i més còmoda s que sense dubte aniran a iciar els partits de dissabumenge contra el Viktoria .

blanc-blaus, que són ens curosament pel "trai- Mr. Garry, presentaran un d'extraordinària potència va.

ATLETISME

roper diumenge tindran camp vell del Barcelona les darreres proves del mpionat de Catalunya de a la cursa; llevat que una a de l'equip del Centre nista establís empat aquest i l'equip del Club tació.

fora comencen de rebre's ncions per al Campionat altmya de bona per aficioessent de moment Tana i Sabadell, on sembla despertat més entusias-

VELA

COPA PRIMAVERA

menge vinent començaran les de l'esmentada Copa, per a la ha un viu interès esportiu. opa Primavera, regata que vet-se de molts anys ençà, enara una importància que soa totes les celebrades, car enel nombre de naus ha esdevinformós nucli que fa esperar ta bonica i impossible de poeyelar el probable vencedor. ntinuació publiquem el Regler què ha de regir-se aquesta i en edicions vinents parlarem naus i la lluita a desenrotllar. le primer.—Aquesta regata es tots els anys, durant la prientre naus de la fórmula innal reunides, havent-se de dues proves seguides, o tres alternades, per quedar detentor de la Copa.

Article 2.—El propietari que quedi en possessió de la Copa podrà tenirla al seu poder, fins vuit dies abans de disputar-se novament, en la qual data serà retornada al Club organitzador.

Article 3.—A més a més de la Copa Primavera es concedirà al balandro guanyador, una reproducció de la dita Copa i tres medalles de vermeil.

Al segon premi es donaran tres medalles d'argent, i al tercer tres medalles de coure.

Article 4.—Per desfer l'empat que pugui produir-se pels resultats de les proves, es farà una altra prova decisiva en les mateixes condicions de les altres.

Article 5.—El trajecte de la regata serà de set milles i mitja, al triangle, una volta (bioa davant del Club, boia del Llobregat i boia davant del Dic). El jurat podrà substituir la bioa del Llobregat per una altra fondejada a l'extrem de l'Escollera de l'Est.

Aquest canvi s'indicarà per la bandera "S" del Codi, reduint-se el recorregut a quatre milles i mitja (dues voltes).

Article 6.—Una bandera vermella, en el pal de senyals, indicarà que han de deixar-se les boies per babord, i la bandera verda per estribord.

Article 7.—El senyal d'atenció es donarà a dos quarts d'onze, i cinc minuts després la sortida.

Article 8. — Per a les compensacions de temps, s'aplicarà, en tots els casos, l'escala tercera del Reglament de la F. E. C. N.

Advertiments: En cas de reducció de triangle, la boia de davant del Club, en acabar la primera volta, es virarà segons senyals.

A TARREGA

Els dies de Pasqua es celebraren dos partits entre el potent primer equip de l'Atlètic del Turó i el nostre primer equip.

Els resultats fóren d'un empat de tres tantos i una bella victòria per 4 a 1 a nostre favor al segon dia.

El dissable passat, dia 7 del corrent, es celebrà en l'espaiós local de la societat "L'Alianma" un esplèndit ball d'Honor als campions, que es vegé concurridíssim.

Diumenge, dia 8, es celebrà el partit d'homenatge al jugador Miquel Seguí, entre el potent primer equip de la D. del Segre de Balaguer i el nostre primer. Existia veritable interès per a conèixer el resultat, per haver empatat aquests equips un partit durant el campionat.

A la nit es celebrà l'anunciat àpat per celebrar l'haver aconseguit per tercera volta el campionat de Lleyda. Assistí tot el primer equip, la Junta i gran nombre d'admiradors. No cal dir que regnà gran entusiasme.

LA DESENA OLIMPIADA ES CELEBRARA L'ANY 1923 A CALIFORNIA

Roma, 11.—En la reunió celebrada pel Comitè dels Jocs Olímpics s'ha decidit per unanimitat, a proposta dels representants nordamericans, que la dècima Olimpiada se celebrarà el 1932 als Angels (Califòrnia).

Els delegats dels Estats Units, general Sherril i M. Garland han proposat també que en endavant se celebri al continent nordamericà una Olimpiada de cada dues. El general Sherrill presentarà una proposició perquè se suprimeixin en els jocs olímpics certes proves com el yachting, el tir de revòlver, etc., en una paraula, tots els esports desconeguts dels antics grecs. —Radio.

L'AVIACIO

UN PREMI DE 500 LLIURES PER A UNA PROVA DEL VOL DE MES DURADA ENTRE AVIONS DE POCA FORÇA

Londres, 11.—El sots-secretari d'Aeronàutica ha ofert un premi de 500 [lliures esterlines] per avions de poca força. La Copa lliures que serà disputat pel Comissió de Vol a Vela de l'Aeroclub [illegible] les grans línies d'aquesta prova, que durarà una setmana.

Els aparells podran portar un motor la capacitat del qual no excedeixi de 750 cms. cúbics. El premi es concedirà a l'avió que efectui el vol més llarg amb un consum d'un sol galó d'essència, que equival a quatre litres i mig.—Radio.

FIAT
Torpedo 501-10-15 HP
Pessetes 10.750
Societat General Automòbils
Barcelona

Es ven LORYC
en perfecte estat, completament equipat
Raó: Llúria, 20, 2.-1.
de 6 a 7

NOTICIES DE MADRID

Les responsabilitats militars

S'ha dictat l'ordre d'arrestament dels generals i caps

Segons notícies oficioses s'ha comunicat a les autoritats respectives l'ordre d'arrest imposat pel Suprem de Guerra als generals i caps que formaven part del Consell de guerra seguit contra el comandant senyor Sanra.

UNA DECLARACIO

Aquest matí ha tornat ha declarar davant del jutjat del Suprem el capità d'Estat Major En Sigfrid Sains.

UN COMENTARI SOBRE EL SUPREM

Un periòdic, comentant els rumors que sobre l'actuació del Suprem de Guerra i Marina circulen, diu el següent:

"Si ara resulta que les més altes jerarquies de l'exèrcit troban inadequats els procediments processals militars, el fet no deu passar desapercebut, sinó que s'ha de pendre bona nota d'ell, perquè en són dia, quan es plantegi la deguda reforma del Codi de Justícia Militar, en el sentit d'assentar definitivament la supremacia del poder civil, sometent a tots els ciutadans, sense distinció de classes i castes a la jurisdicció que ha d'existir, a la que tingué sempre l'acatament de l'opinió en els pobles lliures i la que tindrà també ara aquest acatament, si com és d'esperar el digníssim magistrat que instrueix l'expedient de les responsabilitats administratives és el Picasso, el qual se cercava per a depurar, en l'ordre civil, amb la mateixa escrupulosa rectitud amb què es féu la depuració en l'ordre militar.

Parlem, naturalment, en condicional. No estan confirmats els rumors que acusan desacatament a les resolucions del Suprem de Guerra, ni és d'esperar que es confirmin.

Els generals i caps de l'exèrcit, arrestats, compliran llur arrest.

L'opinió militar és recobrarà a temps i no es pronunciarà en cap forma contra la cosa jutjada.

No estarà de més, no obstant, que es projectin les degudes reformes en el Codi de Justícia militar, procurant amb això als consells de guerra una major flexibilitat i atenuant rigors que no tinguin sobrada raó d'ésser.

DISTINCIO DENEGADA

El Consell Suprem ha acordat denegar l'obertura de judici contradictori per a la concessió de la "corbata de San Fernando" a l'estandart del regiment de cavalleria d'Alcàntara.

L'arma de cavalleria, que esperava la concessió de la recompensa al regiment pels seus fets a l'Africa, per a inaugurar a Valladolid un monument en record seu, ha decidit, en vista de l'acordat pel Suprem, encarregar al escultor Benlliure faci l'escumptura per inaugurar-la aviat.

COM ES CUMPLIRA EL FALL

Es confirma que algunas dels generals i caps que formaven el tribunal de Melilla, arrestat, pensen elevar al Suprem el recurs de súplica que la llei els concedeix, a fi que el Tribunal, si ho creu oportú, atenent a les circumstàncies de cadascú, aixequi el correctiu imposat i anul·li les notes desfavorables en les respectives fulles de serveis.

S'assegura que els caps i oficials, als quals s'imposin penes de reclusió en Consell de Guerra, no les compliran a Chafarinas, com s'havia dit, sinó a Montjuich i al fort de Maria Cristina, de Melilla, que ha estat convertit en presó militar mitjançant la construcció d'una paret de tres metres d'alsada, amb una comunicació amb el fort per mitjà d'una porta i un pont sobre el glacis; en el recinte s'han establert barracons amb els departaments cada una.

A darrera hora es diu que el ministre de la Guerra ha autoritzat al general Vives, telegràficament, per escalonar les dates del compliment de l'arrest als generals i caps últimament condemnats i perquè els arrests es compleixin a la Península.

REVISIO DE CAUSA

Molt aviat serà revisada pel Consell Suprem la causa instruïda contra el capità Arauder, que va fallar el Consell de guerra a Melilla.

Ha estat ja informada pel fiscal Mer.

A l'acte hi assistirà tot el Govern.

El senyor Merino ha visitat després el ministre del Treball.

— El president del Consell ha estat avui al Palau a visitar a la reina donya Cristina.

Després s'ha traslladat a la Presidència, on l'han visitat el comte de Sagasta i el senyor Maestre.

En parlar amb els periodistes ha manifestat el marquès d'Alhucemas que els Reis seguien sense novetat a Sevilla.

Després ha afegit:

—Bé, senyors; com estava anunciat, el senyor Alcalà Zamora ha marxat aquest matí a Sevilla, i l'Alt comissari sortirà aquesta nit cap a Màlaga, on embarcarà cap a Ceuta.

Quan s'acomiadava dels periodistes el president ha dit:

—Se m'oblidava comunicar-los que havia signat una reial ordre dirigida al ministre de Gràcia i Justícia, recordant-li que està vigent el decret que vaig posar a la signatura del Rei l'altra vegada que vaig ésser president, per a l'habilitació de notaris als efectes electorals.

El senyor Maura recordà aquesta disposició el 3 de maig de 1919, i el senyor Dato el 18 de novembre de 1920.

— Preguntat el duc d'Almodóvar del Valle sobre la candidatura oficial de diputats per Madrid, ha manifestat que avui es celebrava una reunió al Govern civil, per acordar-la.

— Aquesta nit marxen al Marroc els moros notables que vingueren a Madrid fa dies.

Un d'ells, el baixà d'Arcila, Muley Mustafà Raisuni, ha visitat aquest matí el ministre d'Estat.

Acompanyava a Muley Mustafà el senyor Echevarrieta.

—El ministre de Foment ha comunicat als periodistes que l'havia visitat l'ambaixador de França, el qual li ha parlat de les dificultats amb què es topa per a la construcció de la Casa de Velàzquez, que s'ha d'aixecar a la Moncloa.

El ministre li apromès donar totes les facilitats que estiguin al seu abast. També li ha parlat l'ambaixador dels obstacles que posa al visat dels passaports, el cònsol d'Espanya a Tolouse als viatgers que fan el trajecte en avió des de París a la dita població.

Sobre aquest particular ha ofert el ministre traslladar el prec al ministre d'Estat.

El senyor Gasset ha dit també que alguns comerciants es resisteixen a posar en vigor la taxa imposada per la Junta de Proveïments, i que ell està disposat a què es compleixin els acords de la Junta, imposant multes als infractors.

—Al ministeri de Finances han facilitar la següent nota:

"El sots-secretari de Finances ha manifestat en sa conversa amb els periodistes que el Govern està rebent constants excitacions de les Cambres de Comerç i associacions mercantils perquè es dictin algunes mesures que atenuïn els rigors de les responsabilitats fiscals per aplicació de les noves lleis tributàries, especialment les d'utilitats i industrial, i atenent-les, així com a la realitat de la mesura amb que ha de procedir-se, ferm, però moderadament, a la implantació dels tributs, i a la bona fe amb què alguns contribuents han pogut incórrer en tals responsabilitats, prepara un Reial decret que salva aquestes dificultats, atribuint majors facilitats per a la condonació de multes al tribunal governatiu.

Quan no es tracti de responsabilitats per multes, sinó per possibles errors de l'administració, els interessats han tingut i tenen lliure el camí de les reclamacions reglamentàries, que no sols són ateses quan en justícia procedeix, sinó que el ministre ha donat ordres a les províncies i als centres perquè es despatxin de pressa per a evitar perjudicis als contribuents.

El decret té també una novetat fiscal, presa de les legislacions més avançades, que atenen a salvar l'existència del contribuent en cas de què la responsabilitat fiscal comprometés greument la seva economia privada.

Encara que el projecte no toca la llei electoral i els propòsits en què s'inspira són molt més enlairats que el d'arreure's elements, perquè sols tracta de satisfer desigs unànimes de caràcter permanent i de reconciliar el contribuent amb el fisc, el Govern no ha volgut avançar la seva sanció i espera que l'opinió es manifesti, ben entès que pel mateix que ha de demostrar benevolença davant dels contribuents de bona fe que facin u lloable les degudes declaracions, encara que tot amb desculpable error, actuarà amb severitat amb els remeis o recalcitrants, perquè no oblida, com confiant un d'aquests dies un notable escriptor, que els fraus a la Hisenda tenen tanta o més gravetat que els que es cometen entre particulars, ja que uns i altres atenen com naturalment penal, aixomenra aquesta en l'ordre fiscal quasi sempre es tradueix sols en responsabilitat administratives per atenacions de les nostres lleis, les quals, per tant, els contribuents no han d'oblidar.

El dit decret està relacionat amb un altre que es prepara sobre inspeccions i participació en les multes."

— Aquest matí, al ràpid d'Andalusia, ha marxat a Sevilla el ministre de la Guerra, senyor Alcalà Zamora.

L'acompanyen en el non viatge el comandant d'Estat Major senyor Gabarra i el tinent coronel d'enginyers senyor Garcia Pretel.

LA JORNADA MINISTERIAL

El comte de Sagasta ha visitat aquest matí el president per donar-li les gràcies pel seu nomenament de president del Consell d'Estat.

En la conferència han convingut que el comte de Sagasta prengui possessió de l'alt càrrec divendres pròxim.

La qüestió del Marroc

Un accident d'aviació causa la mort d'un comandant i un capità

L'oficial de servei de l'aviació de Tetuan ha comunicat avui al ministre de la Guerra que l'aparell que sortí cap a Sevilla amb l'objecte de prendre part en les fests d'aviació, sofrí un accident del qual resultaren morts el comandant d'enginyers senyor Lluís Palanca i el capità d'Estat Major senyor Pérez Penya Marí.

DESMENTIMENT

Informes oficials de Larraix desmenten la informació recollida per alguns periòdics sobre el descobriment d'un important desfalc i que s'atribueix a determinat cos de la zona.

UNA NOTA DELS TETUANIS

La comissió de Tetuan que ha estat alguns dies a Madrid, ha deixat *una nota a les redaccions*, concebuda en aquests termes:

"Són dos els objectius del nostre viatge; l'un, convidar al Rei a l'acte de lliurar la bandera que Tetuan atorga al primer grup de regulars; l'altre, saludar, en nom del poble marroquí de la zona del Protectorat a l'espanyol que tants sacrificis fa per portar-nos la civilització i per compartir amb les alegries i penes, convidant-lo a un acte d'aproximació."

Explica el resultat de les gestions i invoca una era de pau que permeti el pas a la civilització, a l'ordre i a la tranquil·litat.

Signen la nota Abla-El-Fasi i Mohamed-El-Raisuni.

PER EVITAR EL CONTRABAN

Els diaris demanen que s'augmenti la petita flota de guardacostes que ara vigila la del Marroc, car per ésser limitat el seu nombre, continua fent-se d'una manera escandalosa el contraban.

UNA CONFERENCIA DEL VESCOMTE D'EZA

A l'Ateneu ha donat una conferència el vescomte d'Eza, davant de gran concurrència, assistint-hi polítics, dames i persones de l'aristocràcia.

Féu la presentació En González Torres, dient que l'Ateneu s'ha adreçat al marquès de Lema, al general Berenguer i al conferenciant, el qual ratificarà el que ha dit en el Parlament i en el llibre, esperant que serà escoltat amb consideració i respecte.

Comença el vescomte agraint la presentació. Creu que els homes públics han de viure entre vidres, davant l'opinió, a la qual deuen l'explicació dels seus actes.

Com a ex-ministre donarà explicacions al país, manifestant que molts li assenyalen l'única responsabilitat, l'haver estat ministre de la Guerra. Promet en una altra ocasió, tractar del tema del tecnicisme dels ministres.

Quan fou ministre de Foment va tenir la coacció de la vaga ferroviària i es limità fer de detectiu.

Acceptà la cartera de Guerra en el Govern Dato per disciplina política i com a ministre no desenrotllà cap tecnicisme — que correspon a altres centres—sinó per un desig de ciutadania que l'obligà deixar les comoditats de la casa llur, per servir l'interès públic.

Durant aquest a tots, la que porta la concisió per la manca de temps i tractarà sintèticament cada punt, en espera d'altres conferències.

El primer punt és el al Govern Allendesalazar li mancava un pla fixe, o una campanya política a desenrotllar al Marroc.

Recorda una nota oficiosa d'un Consell de ministres de juny de 1920, i encara que es dona per crèdit a aquestes notes, hi ha un document privat, una memòria seva, que donà a cada ministre i de la qual sols hi foren non còpies. En llegeix fragments en els quals es parla d'aquest pla, nota aprovada pel Consell.

Llegeix altres notes i parla del seu llibre fent consideracions sobre la política del Marroc, defensant la seva gestió al ministeri.

Rebat les afirmacions de l'Alcalà Zamora i comte de Romanones, presentant dades i estadístiques, defensant la memòria d'En Silvestre i enaltint la persona del Rei, dient que acabarà la conferència un altre dia.

El vescompte d'Eza ha estat aplaudit.

EL COMUNICAT

Zona oriental.—S'han fet combois a les posicions de Tizzi-Azza, Nador, Aulat, Azdir d'Azus i Tugunz, sense novetat.

S'ha fet un passeig militar a la plana d'Ariast, Candussi i Iele-Tinen, sense novetat.

A la zona occidental, res de nou.

CONTRA L'IDIOMA CATALA

L'Associació del Foment del Turisme de Burgos s'ha negat a assistir a la Conferència que se celebra a Barcelona, per entendre que la possibilitat d'emprar un altre idioma que no fos l'espanyol significava un atemptat a la unitat espanyola.

CONSELL DE GUERRA CONTRA UN PERIODISTA

Aviat se celebrarà el Consell de Guerra que ha de jutjar el periodista Josep Simon Valdivielso, per suposades injúries al Suprem.

El fiscal li demana vuit anys de presó.

MANIOBRES NAVALS

Al ministeri de Marina es preparen amb gran activitat unes maniobres navals, que es faran en aigües de Barcelona i Roses, on es reuniran l'1 de maig la primera divisió de l'esquadra, composta de cuirassats, destroiers, submarins, vaixell dipòsit d'aeronàutica naval "Dédalo" i els avions afectes a la dita esquadreta.

Les maniobres duraran fins a darrers de mes, data en la qual l'esquadra anirà a València.

LA CANDIDATURA MINISTERIAL

Ha quedat definitivament acordada la candidatura ministerial per Madrid.

Els candidats addictes són quatre: Garrido Juaristi, demòcrata; Blanco Pançondo, esquerra liberal; Garcia Molinas, romanonista, i Alvarez Villamil, reformista.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Rey Jaime II", de Mahó, amb càrrega general i 44 passatgers. Amarrat moll de Muralla. Consignatari, Transmediterrània.

Vapor espanyol "Sagunto", de Cartagena, amb càrrega general i 103 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor iugoslau "Lakrun", d'Anvers i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona S.

Vapor finlandès "Suomen Neito", de Glasgow, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor espanyol "Trini", de Màlaga i escales, amb càrrega general i 104 passatgers. Amarrat moll d'Espanya E. Consignatari, Fill de Ramon A. Ramos.

Yacht anglès "Ocean Rover" de Cannes, amb el seu equip. Amarrat moll de Barcelona N.

Llagut espanyol "Rosa", de Vinaroç, amb garrofes.

Vapor espanyol "Santa Rosa", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, Marlés.

Vapor noruec "Hektor", de Nova York i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya E. Consignatari, Ramírez Germans i Delgado.

Vapor italià "Rossini", de Venècia i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Ramos.

Veler espanyol "Amparo Ferrer", de València, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Peris Valero", de València i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor anglès "Mont Etna, de Marsella i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Salvador i Companyia.

Vapor italià "Bellgura", de Trieste, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona S. Consignatari, Baixas.

Vaixells sortits

Vapor holandès "Hebe", amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor alemany "Rapallo" amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Ciervo", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor anglès "Castelai", amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor francès "Màscara", en trànsit, cap a Argel.

Veler italià "Fratelli Scalabrino", en llast, cap a Sant Feliu.

Vapor espanyol "La Guardia", amb càrrega general i trànsit, cap a Cette, Marsella i Niza.

Vapor espanyol "Tirso", amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol "Armuru", en llast, cap a Toulón.

Vapor espanyol "María", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol "Mallorca", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapors de tràfec fondejats al port ahir a posta de sol, amb indicació de llurs nacionalitats, consignatari i moll on són atracats

"Almazora", espanyol, Espanya W.; La Castellonenca.

"Ampurdanés", espanyol, Espanya W.; E. Freixas.

"Antonio de Satrústegui", espanyol, Sant Bertran; Argimón.

"Barcelona", espanyol, Balears; Ròmul Bosch.

"Buenos Aires", espanyol, Nou; Ripol.

Cabañal", espanyol, Espanya E.; Transmediterrània.

"Cabo Menor", espanyol, Rebaix; Ibarra.

"Cabo San Martín", espanyol, Rebaix; Ibarra.

Bellaura", italià, Barcelona S.; Baixas.

"Capitán Segarra", espanyol, Dipòsit; Transmediterrània.

"Carthaghe", francès, Morrot; Arguimbau.

"Ciudad de Cádiz", espanyol, Balears; Ripol.

"Conde Wifredo", espanyol, Balears; Ròmul Bosch.

"Galatea", espanyol, Espanya W.; Terre.

"Guillermo Schulz", espanyol Llevant; Argimón.

"Hektor", noruec, Espanya E. Ramírez.

"Loknim", iugoslau, Barcelona S.

"Marqués de Chavarri", espanyol; Sant Bertran; Transmediterrània.

"Mercedes", espanyol, Ponent N.; Regato.

"Mjølnir", danès, Muralla; Condemines.

"Montserrat", espanyol, Barcelona N.

"Ocean Rover", anglès; Barbertrand; Salvador.

"Mount Etna", anglès, Sant Bertran S.; Ripol.

Paco", espanyol, Llevant; S. A. Pesca.

"Pérez Pujol", espanyol, Dic; Transmediterrània.

"Petersham", anglès, Muralla; Cox.

"Peris Valero", espanyol, Espanya NE.; Transmediterrània.

"Poeta Arolas", espanyol, Ponent N.; Transmediterrània.

"Primero", espanyol, Barcelona S.; Argimón.

"Ramón", espanyol, Barcelona S.; Ramos.

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon, 3,500 A.

Avui, dijous, tarda, a les 5. ESPECTACLES PER A INFANTS. La meravellosa rondalla d'en Folch i Torres LA VENTAFOCS. Preu popular. — Nit, TERTULIA CATALANISTA. GARIDO I FRANCINA i MAPPA NUPCIAL.

Demà, tarda, el magnífic programa de Teatre selecta: El paquebot tenacity i Civilitzats tanmateix. — Nit: el formidable èxit d'en Vallmitjana, A la Costa Brava, i la exquisida obra d'en Soldevila, Civilitzats tan mateix. — Dissabte, nit, a profit de les Escoles de Catalunya, Associació Autonomista del [districte] V, L'admirable Crihton i balleta típics, per l'Esbart Folklore de Catalunya. — Diumenge, a les tres, La venta focs. A dos quarts de sis, la magnífica comèdia en 4 actes de Oscar Wilde, traducció de J. Jordà i Francesc Pujol, El vano de lady Windermere. — Nit: Funció de gran gala, en honor dels senyors Assembleistes de la primera reunió de Premsa de Catalunya: Garido i Francina, deliciosa obra d'en Puig i Ferreter i la joia del Teatre Català, La malvasia de Sitges (2 actes). — Es despatxa a comptaduria.

Gran Teatre del Liceu

Avui, 12 de propietat i abonament, a dos quarts de nou: L'òpera en tres actes, de R. Wagner, **Sigfrid**, prenent-hi part els cèlebres artistes senyores Hafgren, Olcewska. Senyors Wolff, Groenen, Reiss, Manowarda i Wiedemann. Mestre Otto Lohse. Dissabte, darrera representació de La Walkyria.

TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta **Pinedo-Ballester** del **Teatro de la Sarsuela, de Madrid**

Avui, dijous, tarda.

LA MONTERIA

cantant la part de baríton el senyor **Vendrell**. Nit:

La Montería

per Josep Lluís Lloret.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de **SANTPERE I BERGES**

Primera actriu, **ASSUMPCIO CASALS**

Avui, dijous, tarda, a les 5. — Elegant vermut popular. — Entrada i butaca UNA pesseta. Se segona nit de nuvis. — Nit, a les 10, El gran ÈXIT,

Vostè serà meva!

Demà, divendres, tarda: Les dues oques. — Nit i totes les nits, el CREIXENT EXIT,

Vos è serà meva!

(Cada dia arrada mes)

TEATRE BARCELONA

El Niño de Oro

EXIT COLOSSAL

Gran triomf de la companyia

Teatre Novetats

Companyia de sainets, sarsuela, operetes i revistes. — Director de escena, Lluís T. Maurente. Mestres directors i concertador, Josep Espelta, Antoni Català i Joan Aulí. — Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. — Nit, a les 10: GRAN ESDEVENIMENT. La sarsuela en tres actes i 14 quadros, llibre de Tomàs Borràs, música dels mestres Aulí i Benlloch,

ARCO IRIS

Extraordinari èxit, prenent-hi part **Maria Conesa** i demés principals parts de la companyia. — Aquesta obra es presenta tal i com es va estrenar al Teatre Apolo de Madrid. — Demà, tarda, a les 5: Extraordinari matinée, prenent-hi part MARIA CONESA i principals parts de la companyia.

Apolo Palace (Teatre Apolo)

Dissabte, 14 i diumenge, 15. Sessió contínua des de dos quart de quatre. Tarda, a dos quarts d'una.

Selectes projeccions

Estrena de la interessant obra cinematogràfica

PECATS D'AHIR

drama en cinc parts, interpretat per l'eminent actriu Gina Relyy.

Novetat, varlació i atractiu en les altres pel·lícules, que completen

el grandiós programa

Primer pis, luxoses llotges. Entrada lliure. Consumació, 1 pesseta. Entrada general, 0'25. Preferència, 0'50

Teatre Victòria

Direcció F. Vallejo i F. Vidal, mestres Bier i Conti. — Avui, dijous, tarda. Vermut especial. Cartell monstre, a dos quarts de cinc. — 1. Per primera vegada en funció de tarda, ***La Dogaresa***, pels seus creadors Josefina Bugatto, Lluís Moreno, Empar Martí, Rodolf Blanca, etc. 2. La revista **Vaya calor!** Tota la companyia en escena. 3. **Colilla IV** (Exit de riure de la Martí i Vallejo. Preciós fox de "Hay que ver..." Hay que ver..! Música del mestre Guerrero. Llibre de Ramos Martín. — Nit, a tres quarts de deu: 1. **Alma de Dios**; 2. **El puñao de rosas**; 3. **Colilla IV**, gran èxit. — Demà, divendres, tarda, Vermut popular. L'òpera **Marina**, per Josefina Bugatto i el popular tenor MANOLO UTOR, i la revista **Vaya calor!**, amb nous cuplets. — Dissabte, la grandiosa sarsuela, fa anys no representada a Barcelona, **La Guerra Santa**. — Per la setmana pròxima, estrena de la revista **Ja soc aquí** (Nandu), per la que ha estat contractat el popular artista

AVELÍ GALCERAN

Teatre Nou

Companyia de sarsuela de

FREDERIC CABALLÉ

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les 10. — L'EXIT del any: 1. **Manolita la paque**; 2. **La Montería** (ovacions delirants als cèlebres artistes Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé i Rafel Díaz. Riquíssima presentació. Obra estrenada a Espanya per aquesta companyia. — Demà, divendres, tarda, grandios vermuts a preus populars. L'opereta de gran èxit, **La princesa de la czarda**. — Nit: **Manolita la paque** i l'èxit de la temporada **La montería**, pel quartet que estrenà l'obra a Espanya, Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé i Rafel Díaz. — Dissabte i diumenge, tarda i nit, **La montería**.

Teatre Barcelona

Gran companyia còmica del teatre Rey Alfonso, de Madrid

Primer actor i director: **Francesc Alarcon**. Primera actriu, **Elvira Muro**

Avui, dijous, tarda, a les cinc. — ESTRENA del bocet de comèdia en un acte de Mihura i González del Toro, **EL POSTURITAS**. El sainet en 3 actes, el segon dividit en dos quadros, original d'En Josep M. Granada,

EL NIÑO DE ORO

Gran "zambra gitana" al segon acte. Decorat nou dels escenògrafs senyors **Castells i Fernàndez**.

Nit, a les deu. — **El Posturitas** i **El niño de oro**. — Demà, divendres, tarda, **El Posturitas** i **Mi prima està loca**. — Nit: **Una ingenua** i

EL NIÑO DE ORO

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

(Telèfon 4134 A)

Avui, dijous, tarda, a les cinc, matinée de moda popular:

CONSTANTINO PLA

Nit, a les deu, moda selecta popular: L'èxit de broma

EL DIRECTOR ES UN HACHA

Demà, divendres, nit, reposició del sainet en tres actes

LOS POLLOS BIEN

TEATRE NOU

CADA NIT

L'EXIT de la temporada

LA MONTERIA

Ovacions delirants a tota la companyia. Cuartet que va estrenar l'obra, **Tana Lluró, Ampar Saus, Rafael Díaz**, FREDERIC CABALLÉ.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dijous, tarda i nit, Grans programes. Projecció de notables pel·lícules

Les colossals atraccions

Willy Picardy, jongleur

LOU ET JANOT

parella de balls exòtics

Hanni Garden, escultural trapezista

L'as dels excèntrics

RAMPER

i la genial artista

RAQUEL MELLER

Cada dia, **Ramper** i **Raquel Meller**

Diumenge, 15 d'abril, a les onze del matí, **concert popular** per l'**Orfeó Gracienc**.

TEATRE BARCELONA

El Niño de Oro

EXIT COLOSSAL

Gran triomf de la companyia

Gran Teatre Espanyol

CADA NIT

l'exitàs de la comèdia galant en tres actes, de **Verneuil**, traducció de **Amichatis**,

Vostè serà meva!

Teatre Còmic

Companyia internacional de varietés y grans atraccions

Avui, *dijous*, *tarda*, a dos quarts de cinc. Gran matinée popular: La pantomima en 6 *quadres*, ***El fill perdut***, per la companyia Carbonell Duràn i les atraccions ***Miss Olga*** i **el seu excèntric, Caballero Fabra, Pilar Guitart** i **Sonalag Troupe**. — Butaca amb entrada, 1'50 ptes.; general, 0'50. — Nit, a dos quarts de deu: Gran programa, amb la pantomima **El fill perdut**, i les colossals atraccions **Los Menzano, Carola and Milo, Pilar Guitart, Familia Bristore, Miss Olga i el seu excèntric, Caballero Fabra** i **Sonalag troupe**.

— CINEMES —

Saló Catalunya

Notables quintets JORDA i trio TORRENTS. — Avui, dijous, èxit grandiós, triomf colossal del Programa AJURIA: ***Princep esculter***, per Thomas Meighan i Lila Lee, Exits: ***Vidua per poders***, per Margarita Clark, ***Jack l'indomable***, per W. Russell. — Demà, divendres, MODA, estrena: ***Vuits dies comtessa***, per MARY **MILES**. — Dissabte, l'esdeveniment de l'any, la pel·lícula que ha revolucionat els públics de New-York, Londres i Paris,

ROBIN DELS BOSCOS

ROBIN HOOD, artistes associats, 4.000 metres, projectant-se sencera, obra mestra de DOUGLAS FAIRBANKS, més de 20.000.000 de francs invertits en aquesta pel·lícula.

Diana Argentina Excelsior

Avui, 4, ***Defensar-se o morir, Somnis trencats, Escàndol secret, Armonia domèstica, El vestit no importa.***

Teatres Triomf i Marina

I CINEMA NOU

Avui dijous, **Defensar-se o morir**, 4; **Somnis jovenívols, La vall silenciosa, Besada, Parisette**, 6 i 7.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dijous, grans estrenes: **Somnis trencats**, per Miss Dupont; **Present del dia dels anys, Actualitats Gaumont**, i la colossal pel·lícula

MARIA ANTONIETA

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit, Sis estrenes!! — La bonica comèdia ***Present del dia dels anys***, les pel·lícules còmiques **Harmonia domèstica**, ***Rivals calents***, el cinedrama ***Somnis trencats***, per la cèlebre artista MISS DUPONT, la interessant film ***Escàndol secret*** i quarta jornada de la gran sèrie americana, **Defendre's o morir**, per EDDIE POLO.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA

PROGRAMES SELECTES

Avui, dijous, tarda i nit, GRANS ESTRENES, entre altres el cinedrama, **SOMNIS TRENCATS**, per l'eminent artista MISS DUPONT, i la magnífica pel·lícula de gran emoció, dedicada a totes les mares,

CORS HUMANS

per cèlebre artista HOUSE PETERS

Monumental - Padró - Walkyria

Avui, dijous, estrena de **Parisette**, 6 i 7 episodis; **Matrimoni interí, Jack l'indomable**, per William Russell; **Cor domat**, per Kerrigan; **La gelosia de Baby, Actualitats Gaumont**.—Diumenge, nit, **Parisette**, 8 i 9; **Al cor de l'Africa salvatge**, pel·lícula sensacional.

Cinema Princesa

Granvia Layetana, prop la **Plaça de l'Angel)**

Estrena de **Lucrecia Borgia** (segona jornada). Estrena de **L'avís a la porta**, per l'artista Norma Talmadge.

LA MARCA DEL VALOR

drama

Dos bons ocells

(*còmica*)

NAZIMOVA I VALENTINO

en

LA MODERNA DAMA DE LES CAMELIAS

han ressuscitat l'obra mestra d'En Dumas, adaptada a l'ambient actual.

Aquesta grandiosa obra cinematogràfica pertany a **"Seleccions Capitoli"**, de J. Huguet, i serà el més sensacional de l'any.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Propietari: En Francesc Buxó. Director artístic: Francesc Perezoff. Telèfon 3332 A. Tarda, a dos quarts de quatre, nit, a les deu: Presentació de les més gentils artistes i els millors números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de nou: **Aperitif** dancing a l'elegant Foyer, d'una a quatre matí, **Gran Tabarin americà**. Tzigans, **Tindall**.

:: CONCERTS ::

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL

35, Passeig de Gràcia, 35

Demà, divendres, 13 d'abril, a dos quarts de sis, 516 audició, **recital de piano**, pel distingit pianista

ANTONI REDONDO

que interpretarà obres de **Bach, Beethoven, Chopin, Scriabini i Albéniz.**

Invitacions com de costum. Direcció artística: **F. Longàs**

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BON-TEMPS. Restaurant especial. Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.

- - ESPORTS - -

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarde, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Nit, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits de pilota. Primer, a pala **Quintana II** i **Ermua contra Chistu** i **Arrarte**. Segon, a cistella, **Barrenechea** i **Urquidi contra Vicente** i **Faiau**.

— DIVERSOS —

SALA EMPORDANESA

Carrer del Pi, número 11. Avui, dijous, a les 5'15. Tarda, magnífic programa de **Titelles i pallassos**

A preus populars.

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.

CASA CENTRAL : LONDRES — CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000

Sucursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9, Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, Paris, Nova York (agència), Bradford i Manchester

24 Sucursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai

CAIXES DE LLOGUER

Grans Magatzems

DAMIANS

Extens assortit en Articles per a tota classe d'Esports i Objectes d'art

BARRETS DE PALLA

Rebuts els darrers models per a la present temporada

Aparells parlants

Bisuteria, Rellotgeria, Perfumeria

Mobles de totes classes

Articles per a presents

Bateria de cuina

Ferreteria

Aviat exposició de

Novetats per a Primavera

R. BAIXA DE PREUS

en algunes seccions de la casa

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

Trituradors TORRAS

De més economia de més durada i rendiment.

Per a blat de moro, sucre, canyella, pebre, terres i tota classe de minerals.

Facilitats en el pagament.

ANGELS, 12, TALLER.

Visiteu l'Estant 3001 de la *Fira de Mostres*

Ferrè. - Pintura : Decoració

Sant Domingo del Call, 4 - Tel. 4085 A

ANUNCIS, ROTULS, FAÇANES i OBRES de TREBALLS D'HOTEL

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda de Sant Pere, 15

Rebudes totes les novetats de la temporada en Panyeria per a senyores senyors i nens

La casa millor assortida en estams de molt bona qualitat a preus baratíssims

Tots els dilluns i divendres venda de retalls

RAY

½ Watt

De 25 fins a 3000 bugies

= Rbla de les Flors, 16. =

Es la reina de les aigües de taula

LA DE LA VALL DE SANT DANIEL

Depositari: JOSEP PAGANS Ponent, 22

A terminis sense fiador

Robes de totes classes, del més senzill al més fi. Gran reserva. Raó, Plaça Sant Cucufat (?), 2, (quiosc de begudes).

Dr. GALLEGO

Vies urinàries, MATRIU, impotència, cura radical de la BLENORRAGIA crònica. Tractament exclusiu. Comte del Asalt, 18. Festius, de 9 a 1 i de 6 a 8 nit.

SUD AMERICA EXPRESS

De Barcelona a Buenos Aires, en dotze dies i mig, amb el magnífic vapor

GIULIO CESARE

27,000 tones, 4 hèlixs

de la "Navigazione Generale Italiana" el qual sortirà de Barcelona cap a Rio Janeiro, Montevideo i Buenos Aires, el dia

3 de maig

Admetent passatge en luxe, Segona i Tercera classe

Servei immillorable de gran luxe. Esmerada cuina - Concerts - Cinema - Publicació diària a bord del periòdic "Corriere del Mare", amb notícies de tot el món

PER A TOTA CLASSE DE INFORMES

Dirigiu-vos a la Societat

"ITALIA-AMERICA"

BARCELONA (Casa matriu) **Rambla Santa Mònica, 1 i 3** - Telèf. 3201 A.

MADRID - Carrer Alcalà, 47 - Telèfon 1694

i totes les altres Agències a les principals ciutats

ANUNCIEU A

LA PUBLICITAT

G. Alomar Vies urinàries, curació ràpida i segura mitjançant aparell especial. **Aribau, 5**, de 12 a 2 i de 4 a 6. *Festius*, de 10 a 12 *Econòmica*. Unió, 20, de 7 a 9.

Màquines - Eines

IMPORTANT ESTOC en

LIQUIDACIO

Màquines noves, la major part de PROCEDENCIA AMERICANA

Casp, 112, xamfrà Roger de Flor, d'11 a 2 quarts d'1

Apartat de Correus, 602

ES necessita bona modista a domicili. Escriure a LA PUBLICITAT, núm. 2000.

MAGATZEM per a llogar, de nova construcció, 400 mts. Sicília, cantó Corts. Raó, Corts, 715, pral. 1.

UN David, 8 cilindres, 3.000 ptes.; un Star 8 HP, 3 baquets tipo Esports, 4.300 ptes.; un moto-side Indian, 9.000 pessetes. S. Narrasso, Nàpols, 178.

MAGATZEM per a llogar, de nova construcció, 400 m. Sicília, cantó Corts.

LAMPISTERIA, Electricitat, traspasso, amb habitacions. O ptes. lloguer. — R. Plaça del Sol, 6.

INGLES. Prof. nad. amb ref. Lecc. a domic.; c. Boqueria, 9, segón.

La Innovación
Participa a la seva distingida clientela que d'11 a 1 i de 4 a 7 exhibeix
als seus salons
Portaferrissa, 7 i 9, i Salmerón, 29 i 31
una selecta col-lecció de vestits models de les més importants cases de París
Les darreres creacions en sedes, llanes i cotons, a preus limitats.
PREU FIX